

Yawe? Mas mabuti ang pagsunod kaysa sakripisyo, at ang pakikinig kaysa taba ng mga barakong tupa. ²³Gaya ng pagkakasalang panghuhula ang pagsuway, at ang katigasan ng ulo gaya ng kasamaan ng pagsamba sa mga diyus-diyusan.

Dahil isinasantabi mo ang salita ni Yawe, isinasantabi ka rin niya bilang hari.”

²⁴At sinabi ni Saul kay Samuel: “Nagkasala ako sa pagsuway sa utos ni Yawe at sa iyong mga tagubilin. Natakot ako sa bayan kayat tinig nila ang aking pinakinggan. ²⁵Patawarin mo sana ngayon ang aking kasalanan at samahan ako sa pagsamba kay Yawe.”

²⁶Ngunit sinabi ni Samuel kay Saul: “Hindi kita masasamahan sapagkat isinasantabi mo ang salita ni Yawe at isinasantabi ka na ni Yawe bilang hari ng Israel.” ²⁷Pagtalikod ni Samuel para umalis, hinawakan ni Saul ang laylayan ng damit nito, at napunit iyon. ²⁸Sinabi ni Samuel sa kanya: “Pinunit na ngayon ni Yawe ang kaharian ng Israel mula sa iyo, at ibinigay ito sa iyong kapwa na mas mabuti kaysa iyo. ²⁹Hindi nagbabago o nagsisisi ang Luwalhati ng Israel, di tulad ng tao.”

³⁰Sinabi naman ni Saul: “Nagkasala ako! Ngunit parangalan mo naman sana ako sa harap ng matatanda ng aking bayan at sa harap ng Israel. Samahan mo ako para sumamba kay Yaweng Diyos mo.” ³¹Kaya bumalik si Samuel at sinamahan si Saul na sumamba kay Yawe.

³²At sinabi ni Samuel: “Dalhin mo sa akin si Agag na hari ng Amalek.” Masaya pang humarap si Agag kay Samuel, sa pag-aakalang ligtas na siya sa mapait na kamatayan. ³³Ngunit sinabi ni Samuel: “Kung paanong inulila sa anak ng iyong tabak ang mga babae, gayon din naman uulilahin sa anak ang iyong ina.” At

• **16.1** *Hanggang kailan mo ipagluluksa si Saul? Kung minsa’y nananatili na lamang tayo sa iisang lugar, walang pagbabago, inaasam-asam ang kaha-pon, gayong itinutulak tayong pasulong ng mga pang-yayari sa buhay para magbago ang mga plano at inaasahan.*

Nagpa-Betlehem si Samuel para makaharap ang hinirang ng Diyos. Ang Betlehem o Belen ang siyudad ng angkan ni David. Doon ipanganganak si Jesus, makalipas ang sampung dantaon.

Pinapastol ni David na anak ni Jese ang kawan nang ipahanap siya. Pastol siya ng mga tupa bago siya naging hari. Sa Biblia, ang pastol at hindi ang mahalagang tao ang larawan ng ganap at tunay na hari. Inaasikaso niya ang mga tao at pinagsisilbihan sila gaya ng pastol sa kanyang mga tupa. Magpapakilala si Jesus na Hari at Tagapagligtas bilang Mabuting Pastol, na siyang pinapangarap ng mga propeta (tingnan ang Ez 34 at Jn 10).

tinagpas ni Samuel si Agag sa harap ni Yawe sa Gilgal.

³⁴Umuwi si Samuel sa Rama ngunit umahon naman si Saul sa kanyang bahay sa Gibea ni Saul. ³⁵At hindi na muling nakipagkita si Samuel kay Saul hanggang sa araw na mamatay siya. Nagluksa ni Samuel dahil kay Saul na pinagsisihan ni Yawe ang pagkakagawang hari ng Israel.

Pinahiran ni Samuel si David

16 • ¹Sinabi ni Yawe kay Samuel: “Hanggang kailan mo ipagluluksa si Saul matapos ko siyang isaisantabi bilang hari ng Israel? Punuin mo ng langis ang sungay na iyong sisidlan, gusto kong puntahan mo si Jese na taga-Betlehem sapagkat pinili ko ang isa sa kanyang mga anak na lalaki para maging hari ko.”

²Itinanong ni Samuel: “Paano ako makalalakad? Kapag nabalitaan ito ni Saul, papatayin niya ako!” Sumagot si Yawe: “Magdala ka ng dumalagang baka at sabihing ‘Naparito ako para maghandog kay Yawe.’” ³Anyayahan mo si Jese sa paghahandog at ipaaalam ko sa iyo ang gagawin mo. Papahiran mo ng langis para sa akin ang sasabihin ko sa iyo.”

⁴Ginawa nga ni Samuel ang iniutos ni Yawe. Pagdating niya sa Betlehem, takot na sinalubong siya ng matatanda ng lunsod at sinabi sa kanya: “Kapayapaan ba ang hatid mo sa amin?” ⁵Sumagot si Samuel: “Kapayapaan. At naparito ako

Nakakakita ang tao sa kanyang mata pero ang puso ang nakikita ni Yawe. Hindi pa makikita sa nagbibinatang si David ang pagkakaroon ng sariling pagpapasya, talino at kagitingan na ipapamalas niya bilang militar na pinuno at pulitiko. Ngunit kilala ng Diyos ang kanyang hinirang. Para ihatid sa kaganapan ang kanyang gawa, hindi pinipili ng Diyos ang mga magaling sa pagpapakitang-tao. (Tingnan ang 1 Cor 1:28.)

Sa anumang grupo, kailangang madiskubre ang tunay na halaga ng bawat isa at huwag magpaimpluwensya sa mga panlabas na anyo. Napakahalaga para sa mga pamayanang Kristiyano na ang mga responsable ay marunong “tumingin sa puso” ng kanilang mga kapatid, ang mga tahimik man at ang mga nagpapakita ng lubos na sigasig. Kayat hindi sila matatagalan sa paghanap ng mga taong kinakailangan para magbigay-buhay sa komunidad at bale-walain ang mga ambisyoso.

para maghandog kay Yawe. Linisin ninyo ang inyong sarili at sumama sa akin sa paghahandog.” Pinapaglinis din niya si Jese at ang mga anak na lalaki nito at inanyayahan sila sa paghahandog.

⁶Nang dumating sila, nakita ni Samuel si Eliab, at inisip niyang “Tiyak na ito na ang pinahiran ni Yawe.” ⁷Ngunit sinabi ni Yawe kay Samuel: “Huwag mong tingnan ang kanyang itsura o taas, sapagkat isinasantabi ko siya. Di pareho sa tingin ng tao ang tingin ni Yawe. Nakakakita ang tao sa pamamagitan ng kanyang mata pero ang puso ang nakikita ni Yawe.”

⁸Tinawag naman ni Jese si Abinadab at pinadaan sa harap ni Samuel, ngunit sinabi nitong “Hindi rin ito ang hinirang ni Yawe.” ⁹At pinadaan ni Jese si Shamma pero sinabi ni Samuel: “Hindi rin ito ang hinirang ni Yawe.” ¹⁰Pinadaan ni Jese sa harap ni Samuel ang pito niyang anak na lalaki pero sinabi ni Samuel kay Jese: “Walang hinirang si Yawe sa mga ito.”

¹¹Kaya itinanong ni Samuel kay Jese: “Ito na bang lahat ang iyong mga binata?” Sumagot si Jese: “Mayroon pang pinakabunso, at siya ang nag-aalaga sa kawan ngayon.” Sinabi ni Samuel: “Ipatawag mo siya at dalhin sa akin sapagkat hindi tayo dudulog sa hapag para kumain hanggang hindi siya dumarating.”

¹²Kaya ipinasundo ito ni Jese at dinala kay Samuel. Mamula-mula siya, may magagandang mata at guwapo. At sinabi ni Yawe: “Sige, pahiran mo siya ng langis sapagkat ito na nga siya.” ¹³Kinuha ni Samuel ang sungay ng langis at pinahiran siya sa harap ng kanyang mga kapatid. Mula sa araw na iyon, nagsimulang gumawa kay David ang Espiritu ni Yawe.

At pagkatapos, nagpunta si Samuel sa Rama.

• ¹⁴Umalis naman ngayon ang Espiritu ni Yawe kay Saul at ipinadala rito ni Yawe ang isang masamang espiritu kaya nawala ito sa sarili. ¹⁵Sinabi ng mga alipin ni Saul sa kanya: “Tingnan ninyo, nawawala kayo sa inyong sarili ngayon dahil sa masamang espiritong padala ng Diyos. ¹⁶Sabihin ngayon ng aming panginoon sa kanyang mga aliping nakatayo sa inyong harap na humanap ng isang marunong tumugtog ng lira. At pagdating sa inyo ng masamang espiritong mula sa Diyos, tutugtog siya at ginhawa ang inyong pakiramdam.”

¹⁷Sumagot si Saul: “Humanap kayo ngayon ng isang magaling tumugtog ng lira at dalhin sa akin.” ¹⁸Sinabi ng isa sa mga alipin: “Nakita ko ang isang anak ni Jeseng taga-Betlehem – marunong siyang tumugtog ng lira, matapang, lalaking-lalaki, isang mandirigma, matalino sa pagsasalita at sumasakanya si Yawe.”

¹⁹Kaya nagpadala ng mga sugo si Saul kay Jese at ipinasabing “Papuntahin mo sa akin si David, ang anak mong kasama ng mga kawan.” ²⁰Isinakay ni Jese sa isang asno ang tinapay, isang boteng alak at isang batang kambing, at ipinadala kay Saul ang mga ito kasama ng kanyang anak na si David. ²¹Nagpunta si David kay Saul at naglingkod sa kanya. Lubos na kinagiliwan ni Saul si David at ginawa niya itong tagpagdala ng kanyang kalasag. ²²At ipinasabi ni Saul kay Jese: “Bayaan mo nang manatili sa paglilingkod sa akin si David sapagkat kalugudlugod siya sa akin.”

²³At tuwing dumarating kay Saul ang masamang espiritong mula sa Diyos, kukunin naman ni David ang kanyang lira at tutugtog. At guminhawa at bumubuti si Saul, at iniwan siya ng masamang espiritu.

17 ¹Tinipon ng mga Pilisteo ang kani-
lang mga hukbo para sa labanan. Nag-
tipon sila sa Soko ng Juda, at nagkampo sa
Efes-Damim, sa gitna ng Soko at Azeca. ²Sa-
mantala, nagtipon naman si Saul at ang mga
Israelita, at nagkampo sa lambak ng Ela at
pumusisyon para makipaglaban sa mga
Pilisteo. ³Nasa isang burol ang mga Pilisteo at
nasa kabilang burol naman ang mga Israelita:
isang lambak ang pagitan nila.

• 14. Sa kabanatang ito at sa kab. 17, pinagsama ang magkaibang tradisyon tungkol sa promosyon ni David: 16:1-13, 14-23; 17:17-58. Ano ang tunay na nangyari at ano naman ang alamat lamang sa bawat teksto?

Ipinadala ni Yawe ang isang masamang espiritu (14). Isa itong matandang paraan para sabihing pinahintulutan ng Diyos na medyo masiraan ng ulo si Saul.

David at Goliat

• ⁴Isang lalaki ang lumabas mula sa kampo ng mga Pilisteano at naghahanap ng kalaban – Goliat ang pangalan niya, taga-Gat at higit sa siyam na talampakan ang taas. ⁵Tanso ang helmet niya sa kanyang ulo at nakaarmor siya na may kaliskis na metal, animnapung kilo ang bigat ng kanyang armor. ⁶May baluting tanso ang kanyang mga binti at nakasakbat ang isang tansong sibat sa kanyang likod. ⁷Sinlaki naman ng baras ng manghahabi ang kahoy na hawakan ng kanyang sibat at pitong kilo ang bigat ng talim nito.

Nasa unahan niya ang tagapagdala ng kanyang kalasag. ⁸Tumayo siya at hinamon ang hanay ng mga Israelita: “Ba’t kailangan pa kayong humanay para sa labanan? Pilisteano ako at mga tauhan naman kayo ni Saul! Pumili kayo ng isang lalaking kakatawan sa inyo at paharapin sa akin. ⁹Kung kaya niyang lumaban sa akin at mapatay niya ako, masasakop ninyo kami. Pero kung madaig ko naman siya at mapatay, masasakop naman namin kayo at maglilingkod sa amin.”

¹⁰Idinagdag pa ng Pilisteano: “Hinahamon ko ngayon ang mga hanay ng Israel! Iharap ninyo sa akin ang inyong kampeon para kami ang maglaban!”

¹¹Nang marinig ni Saul at ng buong

Israel ang salitang ito ng Pilisteano, nasiraan sila ng loob at labis na natakot.

¹²Si David ay anak ng isang lalaking Efra-teong taga-Betlehem ng Juda, Jese ang kanyang pangalan at may walo siyang anak na lalaki. Matanda na si Jese sa kapanahunan ni Saul, ngunit nagpadala siya ng mga lalaki sa hukbo. ¹³Tatlo sa nakatatanda niyang mga anak ang sumama kay Saul sa digmaan: sila si Eliab na pinakapanganay, ang pangalawang si Abinadab at ang pangatlong si Shamma. ¹⁴Si David naman ang pinakabunso. Sumama nga kay Saul ang tatlong nakatatanda ¹⁵at pabalik-balik lamang si David kay Saul dahil siya ang nag-aalaga sa kawan ng kanyang ama sa Betlehem. ¹⁶Apatnapung araw na araw-gabing humaharap ang Pilisteano.

¹⁷At sinabi ni Jese kay David na kanyang anak: “Dalhin ang isang salop na ito ng binusang trigo at sampung tinapay sa iyong mga kapatid. Magmadali ka sa pagpunta sa kanilang kampo. ¹⁸At dalhin mo naman ang sampung hiwang ito ng keso sa pinuno ng sanlibo. Kumustahin mo ang lagay ng iyong mga kapatid at uwian mo ako ng anumang alaala mula sa kanila.”

¹⁹Kasama sila noon ni Saul pati ang lahat ng kalalakhian ng Israel sa lambak ng Ela, at nakikipaglaban sa mga Pilisteano.

²⁰Maagang gumising si David kinabukasan at iniwan ang mga tupa sa isang pastol. Dinala niya ang mga pagkain at umalis gaya ng iniutos ni Jese. Dumating siya sa kampo samantalang paalis na ang hukbo para humanay sa labanan at inihihyaw nila ang sigaw-pandigma. ²¹Magkakaharap na pumusisyon ang mga Israelita at magkakaharap sa mga Pilisteano. ²²Kayat iniwan ni David ang kan-

• **17.4** Sa loob ng mga dantaon naging paborito na ng mga Israelita ang pakikipaglaban ni David at hanggang ngayong gustung-gusto pa rin natin ito. Kaya hindi tayo dapat magtaka na binuo ng mga editor sa paglalagay ng maraming detalye ang pakikipaglaban ni David sa “Pilisteano” na pagtagal-tagal ay tatawaging “Goliat”.

Inspirado ng Diyos ang mga bumuo at nag-edit ng mga librong ito. Naintindihan nila na ang laban ni David kay Goliat ay sumasagisag sa laban ng mabuti sa masama.

Tabak, sibat at tulos ang dala mo, pero hinaharap kita sa ngalan ni Yawe. Sa daigdig ang tagumpay ay hindi mapapasakamay ng malakas o ng lubos na nasasandatahan. Iniinsulto nila ang Diyos, higit sa lahat, sa kanilang kayabangan at pagtitiwala sa sarili. At hindi sila magtatagal kung iinsultuhin nila ang bayan ng Diyos at ang mga hamak.

Ang tagumpay ay mapapasamahihinang nananalig sa tulong ng Diyos. Ang panalo ay isang kabataang

kumakatawan para sa mga nananatiling bata sa puso at may malinis na konsiyensya.

May ilang nakikiusap kay David na ipagsanggalang ang sarili sa paggamit ng kalasag at sandata ni Saul. Nauunawaan ni David na kung gagamit siya ng mga sandatang gaya ng sa Pilisteano na hindi naman niya alam gamitin, siya ang matatalo nito.

Sa dakong huli’y ang Pilisteano ang namatay na biktima ng kanyang mga sandata.

Madaling maihahambing ang laban ni David sa laban ng Iglesya. Iniwan nito ang kalasag ni Saul sa paghahanap ng mas kaunting organisasyon, mas kaunting pag-aalala sa pananalapi para sa kanyang mga gawa at mga gusali, kapag pinalalaya niya ang kanyang sarili sa tulong mula sa pulitika. Sa oras na talikuran ng Iglesya ang lahat ng proteksyong ito, siya ay nagiging mas malaya at mas bata. At gaya ni David, makikipaglaban siyang nananalig “sa ngalan ni Yaweng Diyos ng mga hukbo ng Israel.”

yang mga dala sa bantay ng mga gamit at patakpong pinuntahan ang hukbo para kumustahin ang kanyang mga kapatid.

²³Samantalang nakikipag-usap siya sa mga ito, hayu't sumugod mula sa hanay ng mga Pilisteo ang lalaking naghahanap ng kalaban, Goliat ang kanyang pangalan, ang Pilisteong taga-Gat. Isinigaw nito ang dating paghamon, at narinig iyon ni David. ²⁴Pagkakita ng mga Israelita sa lalaki, nagtakbuhan silang takot na takot ²⁵at sinabi sa isa sa kanila: "Nakita ba ninyo ang lalaking iyon na sumusugod para hamunin ang Israel? Sinumang makapatay sa kanya'y lubos na payayamanin ng hari. Ipakakasal din niya rito ang kanyang anak na dalaga, at hindi na magbubuwis ang sambahayan ng kanyang ama sa Israel."

²⁶Tinanong ni David ang kanyang mga katabi: "Ano ang gagawin sa makakapatay sa Pilisteong ito at makapag-aalis sa kahihyang ito mula sa Israel? At sino ang supot na Pilisteong ito para hiyain ang hukbo ng Diyos na buhay?"

²⁷At inulit ng mga tao sa kanya ang mga salitang ito: "Ganito ang gagawin sa makakapatay sa kanya."

²⁸Nang marinig ni Eliab na kuya niya na nakikipag-usap siya sa mga tao, kinagalitan nito si David at sinabing "Ba't ka narito? Kanino mo iniwan ang ilang mga tupa sa disyerto? Alam kong walanghiya ka at likas na masama: napanito ka para lamang panoorin ang labanan."

²⁹Nagtanong si David: "Ano ba ang nagawa ko ngayon? Di na ba ako puwedeng magtanong?"

³⁰Iniwan siya ni David at bumaling sa iba at tinanong din iyon, at ganoon din ang naging sagot nito sa kanya.

³¹Nakarating kay Saul ang mga sinabi ni David, at ipinatawag siya ni Saul.

³²Sinabi ni David kay Saul: "Huwag masiraan ng loob ang sinuman dahil sa kanya! Ang inyong lingkod ang haharap at makikipaglaban sa Pilisteong ito!"

³³Sinabi ni Saul kay David: "Hindi mo kayang harapin ang Pilisteong ito para makipaglaban sa kanya sapagkat bata ka pa, samantalang ang lalaking ito'y nakikipagdigma na sapul pa sa kanyang kabataan."

³⁴Ngunit sinabi ni David kay Saul: "Pastol ng mga tupa ng kanyang ama ang inyong lingkod. At kapag may dumating na leon o oso at may tinangay itong tupa

mula sa kawan, ³⁵hinahabol ko ito at hinahampas at nasasagip ko ang tupa mula sa bibig nito. At kapag sinunggaban ako nito, hinahawakan ko ito sa kanyang balahibo at hinahampas hanggang mamatay. ³⁶Nakapatay na ng leon at oso ang inyong lingkod, at matutulad sa mga iyon ang supot na Pilisteong ito sapagkat hinaya niya ang hukbo ng Diyos na buhay." ³⁷Nagpatuloy si David: "Si Yawe na nagligtas sa akin sa kuko ng mga leon at oso ang siya ring magliligtas sa akin sa kamay ng Pilisteong ito."

Kaya sinabi ni Saul kay David: "Sige, at sumaiyo nawa si Yawe."

³⁸Isinuot ni Saul kay David ang kanyang damit pandigma, isinuklob ang tansong helmet sa ulo nito at isinuot ang kanyang armor dito. ³⁹Isinakbat naman ni David ang tabak ni Saul sa kanyang armor. Sinubukan muna niyang lumakad sapagkat hindi siya sanay sa mga ito. At sinabi ni David kay Saul: "Hindi ako makalakad nang may mga ganito sapagkat hindi ako sanay sa mga ito." Hinubad ni David ang lahat ng iyon, ⁴⁰at hinawakan ang kanyang tungkod, pumili ng limang makikinis na bato mula sa ilog at inilagay sa bulsa ng kanyang bag-pastol. At hawak ang kanyang tirador, lumapit siya sa Pilisteo.

⁴¹Humakbang ang Pilisteo na pina-ngungunahan ng tagapagdala ng kanyang kalasag palapit kay David. ⁴²Tumingin ang Pilisteo at hinamak niya si David nang makita niyang isang totoy pala lamang ito at mamula-mula at guwapo. ⁴³At sinabi ng Pilisteo kay David: "Aso ba ako para lapitan mong may dalang patpat?" Isinumpa si David ng Pilisteo sa kanyang mga diyos, ⁴⁴at sinabi: "Halika rito at ibibigay ko ang iyong laman sa mga ibon sa langit at sa mga hayop sa gubat."

⁴⁵Sinagot ni David ang Pilisteo: "Hinaharap mo ako nang may tabak, sibat at tulos pero hinaharap kita sa ngalan ni

Yawe ng mga Hukbo, ang Diyos ng mga hukbo ng Israel na iyong hinamak. ⁴⁶Ipa-uubaya ka ni Yawe sa aking mga kamay sa araw na ito at pababagsakin kita at pupugutan ng ulo. At sa araw ding ito, ibibigay ko ang bangkay ng mga hukbong Pilisteo sa mga ibon sa langit at sa mababangis na hayop sa lupa, at malalaman ng sangkalupaan na may Diyos sa Israel. ⁴⁷Malalaman ng lahat ng natitipon dito na hindi sa pamamagitan ng tabak at sibat nagliligtas si Yawe; kay Yawe ang labanan, at ibinigay na niya kayo sa aming mga kamay.

⁴⁸Pagkilos ng Pilisteo para sugurin si David, patakbo itong sinalubong ni David. ⁴⁹Dumukot si David sa kanyang bag at kumuha ng isang bato, inilagay iyon sa tirador at tinamaan sa noo ang Pilisteo. Bumaon ang bato sa kanyang noo at padapang nabuwal sa lupa ang Pilisteo. ⁵⁰Nagtagumpay si David laban sa Pilisteo sa pamamagitan ng tirador at bato, nagigupo niya ang Pilisteo nang walang hawak na tabak. ⁵¹Sumugod si David, tumuntong sa likod ng Pilisteo, kinuha ang tabak nito at binunot sa kaluban at pinatay siya sa pagpugot sa kanyang ulo.

Nagtakbuhan ang mga Pilisteo nang makita nilang patay na ang kanilang kampeon.

⁵²Sumigaw naman ang mga lalaki ng Israel at Juda, at hinabol ang mga Pilisteo hanggang sa

may bungad ng Gat at sa mga pintuan ng Ekron. Nabuwal ang mga sugatang Pilisteo sa daan mula sa Saaraim hanggang Gat at Ekron. ⁵³Bumalik ang mga Israelita matapos habulin ang mga Pilisteo, at nangulimbat sila sa kampo ng mga ito. ⁵⁴Kinuha ni David ang ulo ng Pilisteo at dinala sa Jerusalem ngunit inilagay niya ang sandata nito sa kanyang tolda.

⁵⁵Nang makita ni Saul kung paano hinarap ni David ang Pilisteo, sinabi niya kay Abner na heneral ng hukbo: “Abner, kaninong anak ang binatang iyan?” Sinabi ni Abner: “Mahal na hari, isinusumpa kong hindi ko alam!” ⁵⁶Sinabi ng hari: “Ipagtanong mo kung kaninong anak ang binatang iyan.”

⁵⁷Nang bumalik si David, matapos niyang patayin ang Pilisteo dinala ni Abner kay Saul si David na hawak pa ang ulo ng Pilisteo. ⁵⁸Sinabi ni Saul sa kanya na nakatayo sa harap niya: “Kanino kang anak, binata?” Sumagot si David: “Anak ako ng inyong lingkod na si Jeseng taga-Betlehem.”

David, Saul, at Yonatan

18 • ¹Pagkatapos makipag-usap ni David kay Saul, ibinuklod ni Yonatan ang kanyang sarili kay David at minahal niya ito gaya ng kanyang sarili. ²Isinama ni Saul si David nang araw na iyon at hindi niya ito pinauwi sa bahay ng kanyang ama. ³At nakipagkasunduan si Yonatan kay David sapagkat mahal niya ito gaya ng kanyang sarili.

⁴Hinubad ni Yonatan ang kanyang suot na kapa at ibinigay kay David. Ibinigay din niya ang kanyang armor pati ang kanyang tabak at pana at sinturon. ⁵Pumupunta si David saanman siya papuntahin ni Saul, at nagtagumpay naman siya. Kaya ginawa ni Saul si David na pinuno ng mga mandirigma; namabuti naman ito ng buong bayan at ng mga opisyal ni Saul.

• **18.1** *Minahal ni Yonatan si David.* Inilalarawan sa atin ng Biblia ang matalik at matapat na pagiging magkaibigan ng dalawa bilang regalo ng Diyos, higit pa sa pakikipagtunggali kay Saul. *Ibinigay niya kay David ang kanyang suot na kapa, tabak, pana at sinturon...* pagkanatural, prangka at pagmamahal na di makasarili.

Kahit na hindi na bata sina David at Yonatan kundi mga binatana, magagamit pa rin natin ang mga salitang ito ng isang makata: “Alalahanin mong ang kakilakilabot na daigdig na ito ay nagpapatuloy lamang dahil sa matamis na pagsasabwatan, laging naglalaban, laging sumisibol na muli, ng mga makata at mga bata. Huwag na huwag maging mahalagang tao! May pakana ang mga kilalang tao laban sa kamusmusan, at sapat na ang basahin ang Ebanghelyo para malaman ito. Sinabi ng Diyos: Maging tulad ng mga bata. At

inuulit-ulit naman ng mga naging mahalaga para pagtaksilan ang kamusmusan: Tularan ninyo kami.

Pagkatapos ng kanyang tagumpay, tumanyag si David sa kaharian. Pero agad naman siyang kinainggitan ni Saul.

Kinatakutan ni Saul si David. Inilalahad sa atin ng sumusunod na mga kabanata na habang tumatanyag si David sa mga tao, sinisira naman ng selos at inggit ang isip ni Saul. Sinasabi sa atin ng libro na si Saul ang maysala dahil lumayo siya sa daan ng pagsunod sa Diyos. Pero ang kasalanan niya ay kapareho ng kasalanan ng nakaraming pinuno at gayon din ang parusa sa kanya: naging bilanggo siya ng kanyang tungkulin na hindi niya kaya ni alam kung paano iwan. May kutob siyang tao ng Diyos si David, pero hindi niya maibabahagi ang kapangyarihan sa binatang ito at walang ibang paraan kundi ang “ipaligpit” ito.

⁶ Nang bumalik sila matapos patayin ni David ang Pilisteo, naglabasan ang mga babae sa lahat ng lunsod ng Israel para salubungin si Haring Saul nang may awitan at sayawan, may masasayang kantahan, may mga tamburin at alpa.

⁷ At inawit ng mga babaeng nagkakasayahan: *“Napatay ni Saul ang kanyang libu-libo, at ni David naman ang kanyang laksa-laksa.”*

⁸ Lubha itong ikinagalit at minasama ni Saul, at sinabi: “Kay David nila ibinigay ang laksa-laksa pero libu-libo lamang ang sa akin! Ang paghahari na lamang ang wala sa kanya.” ⁹ Mula noon, sumama na ang tingin ni Saul kay David.

¹⁰ Kinabukasan, nilukuban si Saul ng isang masamang espiritu mula sa Diyos, at nagsimula siyang magwala sa loob ng kanyang bahay. Kaya tinugtog ni David ang lira tulad ng dati niyang ginagawa. May hawak namang sibat si Saul, ¹¹ at sinibat niya si David habang iniisip na “Ipapako ko si David sa dingding.” Ngunit makalawang beses na nakailag si David.

¹² Kinatakutan ni Saul si David sapagkat na kay David si Yawe ngunit iniwan na si Saul.

¹³ Kaya inilayo niya si David sa kanya at ginawa itong pinuno ng sanlibo at pinamunuan naman nito ang kanyang mga tauhan. ¹⁴ Naging matagumpay si David sa lahat niyang mga lakad sapagkat sumasakanya si Yawe. ¹⁵ Nang makita ni Saul na lubos siyang nagtatagumpay, lalo siyang natakot sa kanya. ¹⁶ Ngunit mahal naman ng buong Israel at Juda si David sapagkat pinamunuan niya ang mga ito. ¹⁷ Sinabi ni Saul kay David: “Hayan si Merab, ang panganay kong dalaga. Ipakakasal ko siya sa iyo, maging matapang na pinuno ka lamang at ipaglaban ang mga laban ni Yawe.” Sapagkat iniisip ni Saul na “Hindi ko siya pagbubuhatan ng kamay. Ang mga Pilisteo ang bahala sa kanya.” ¹⁸ Sinabi ni David kay Saul: “Sino ba ako? Sino ba sa Israel ang aking pamilya o ang angkan ng aking ama para maging manugang ako ng hari?” ¹⁹ Ngunit nang sumapit ang araw para ipakasal kay David si Merab na anak ni Saul, ipinakasal ito kay Adriel na taga-Mehola.

²⁰ Umibig naman kay David ang anak na dalaga ni Saul na si Micol. Nasiyahan si Saul nang malaman niya iyon, ²¹ sapagkat naisip niyang “Ipakakasal ko siya kay David at magiging bitag ito para sa kanya. At ang mga Pilisteo ang bahalang pumatay sa kanya.” Kaya muling sinabi ni Saul kay David: “Magiging manugang kita ngayon.” ²² At iniutos ni Saul sa kanyang mga utusan na kausapin nang sarilinan si David at sabihing “Alam mo, gusto ka ng hari at mahal ka ng lahat niyang lingkod. Maging manugang ka na ngayon ng hari!” ²³ Inulit-ulit ng mga utusan ni Saul ang mga salitang iyon kay David. Sinabi naman ni David: “Sa tingin ba ninyo’y basta-basta lamang ang maging manugang ng hari? Pobre lamang ako at di kilala.” ²⁴ Nang sabihin ng mga utusan kay Saul ang sagot ni David, ²⁵ sinabi ni Saul: “Sabihin ninyo kay David na walang hinihinging dote ang hari liban sa sandaang balat na tinuli sa mga Pilisteo bilang paghihiganti sa kanyang mga kaaway,” sapagkat hangad ni Saul na mahulog si David sa kamay ng mga Pilisteo.

²⁶ Sinabi ito ng kanyang mga utusan kay David, at madali naman pala ang maging manugang ng hari! Hindi pa sumasapit ang takdang panahon, ²⁷ lumakad na si David at ang kanyang mga tauhan at pinatay ang dalawandaang Pilisteo. Dinala ni David ang balat na tinuli sa kanila at iniharap sa hari ang buong bilang nito para maging manugang ng hari. Kaya ipinakasal ni Saul kay David ang kanyang anak na si Micol.

²⁸ Naunawaan ni Saul na na kay David si Yawe. Ngunit mahal ni David si Micol na anak ni Saul. ²⁹ Lalo pang kinatakutan ni Saul si David at naging kaaway niya ito hanggang sa wakas ng kanyang buhay.

³⁰ Tuling makikipagsagupa ang mga pinunong Pilisteo kay David, si David ang nagtatagumpay higit sa kanino pa mang opisyal ni Saul kayat tumanyag ang kanyang pangalan.

19 • ¹ Sinabi ni Saul kay Yonatan na kanyang anak at sa lahat niyang utusan kung

• **19.1** Ikinukuwento sa atin ng mga kabanata 19-25 ang buhay ni David na takas. Magiging lider siya ng isang grupo ng mga taong di kanais-nais at mabubuhay na kasama nila sa mga liblib na lugar ng bansa.

Hindi isang “santo” si David ayon sa maaari nating isipin ngayon. Kaibigan siya ng Diyos gaya ng pagiging kaibigan ng iba sa isang lipunang di gaanong sibilisado. Sa kabila ng kanyang mga kapintasan, siya pa rin ang nagsisilbing halimbawa ng maaaring gawin ng Diyos sa isang taong nagpapagabay sa *kanya*.

Binibigyang-diin ng Biblia ang kahanga-hangang

kaluluwa ni David at ang kanyang kabutihang-loob sa pamumuhay kasama ng mga tulisan at sa lahat ng ipinakahulugan nito. Nabuhay si David na mulat sa kanyang misyon, hinaharap niya ang mga panganib nang walang pagkabahala at pinatunayan niyang siya ang guro ng kanyang mga mandirigma at isa siyang taong may pananaw at kutob gaya ng mga propeta.

Kung may gustong pagkatiwalaan ng isang dakilang misyon ang Diyos, pansamantala niya itong inilalayo sa karaniwan nitong kapaligiran. Kayat tulad ni Moises pumupunta rin si David sa disyerto.

paano papatayin si David. Ngunit gustung-gusto ni Yonatan si David, ² at sinabi niya kay David: “Gusto kang patayin ng aking amang si Saul. Mag-ingat ka sana bukas ng umaga at magtago sa isang lihim na lugar at dumoon ka muna. ³ Lalabas ako at sasamahan ang aking ama sa kaparangang kinaroroonan mo, at kaka-usapin ko siya tungkol sa iyo. Titingnan ko kung ano ang kanyang iniisip at sasabihin ko ito sa iyo.”

⁴ Sinabi ni Yonatan ang mabuti tungkol kay David kay Saul na kanyang ama, at sinabi niyang “Huwag itulot ng hari na magkasala siya sa kanyang lingkod na si David sapagkat hindi siya nagkakasala sa inyo kundi para sa inyong kabutihang pa nga ang kanyang mga ginawa. ⁵ Isinuong niya sa panganib ang kanyang buhang nang patayin niya ang Pilisteo at naghatid si Yawe ng malaking tagumpay sa buong Israel. Nakita ninyo mismo ito at kayo’y nagalak. Ba’t kayo ngayon magkakasala sa dugong walang kasalanan, sa pagpatay kay David nang walang dahilan?” ⁶ Pinakinggan ni Saul ang pakiusap ni Yonatan at isinumpang “Saksi ko si Yawe, hindang-hindi siya papatayin.” ⁷ Kayat tinawag ni Yonatan si David at sinabi sa kanya ang lahat ng ito. At dinala ni Yonatan si David kay Saul, at muling naglingkod si David kay Saul tulad ng dati.

⁸ Muling sumiklab ang digmaan, at lumakad si David para lumaban sa mga Pilisteo. Grabe ang pagkalupig nila kay David kaya napilitan silang tumakas. ⁹ Ngunit sinaklot si Saul ng isang masamang espiritu mula kay Yawe habang nakaupo siya sa kanyang bahay, hawak ang kanyang sibat samantalang tumutugtog si David. ¹⁰ Tinangka ni Saul na ipako sa dingding si David sa pamamagitan ng kanyang sibat. Ngunit nakailag si David at sa dingding tumama ang sibat, at tumakas si David.

¹¹ Nang gabi ring iyon, nagpadala ng mga sugo si Saul sa bahay ni David para bantayan ito at patayin kinaumagahan. Ngunit sinabi kay David ni Micol na kanyang asawa: “Mapapatay ka bukas kung hindi mo ililigtas ang iyong sarili ngayong gabi.” ¹² Kaya pinababa ni Micol si David sa bintana, at umalis siya at tumakas.

¹³ Kinuha naman ni Micol ang isang diyus-diyusang pambahay, inihiga ito sa kama at nilagyan ng balahibo ng kambing sa ulunan, at saka kinumutan. ¹⁴ Nang ipadala ni Saul ang mga sugo para dakpin si David, sinabi ni Micol: “May sakit siya.” ¹⁵ Pinabalik ni Saul ang kanyang mga inutusan para tingnan si David at sinabing “Dalhin ninyo siya sa akin kahit nakahiga para mapatay ko siya.” ¹⁶ Ngunit nang pumasok ang mga sugo, ang diyus-diyusan ang nasa kama at may balahibo ng kambing sa ulunan. ¹⁷ Kaya sinabi ni Saul kay Micol: “Ba’t mo ’ko nilinlang at pinatakas ang aking kaaway?” Sumagot si Micol: “Sinabi niya sa aking papatayin niya ako kung hindi ko siya paaalisin!”

Si Saul at ang mga propeta

• ¹⁸ Umalis si David at tumakas. Pinuntahan niya si Samuel sa Rama at isinaysay ang lahat ng ginawa sa kanya ni Saul. At magkasama silang pumunta ni Samuel sa Mga Kuweba at doon nanirahan.

¹⁹ Nabalitaan ni Saul na nasa Mga Kuweba ng Rama si David ²⁰ kayat nagpadala siya ng mga sugo upang dakpin siya.

Ngunit nang makita nila ang isang pangkat ng mga propeta na nagpopropesiya, na ibig sabihi’y wala sa sarili, ka-

• 18. Isinasabuhay ng Israel ang kanyang pananampalataya sa pag-awit, pagsasayaw at pagdiriwang ng alaala ng mga kahanga-hangang gawa ni Yawe. Kaya kailangan nila ang mga pangkat na ito ng mga propeta. Nababanggit sila rito sa kauna-unahang pagkakataon sa Biblia: sa sariling gawa ay nawawala sa sarili ang mga lalaking ito. At nang panahong iyon, itinuturing itong gawa ng Espiritu ni Yawe na siyang sanhi ng pagkawala sa sarili ng tao. Sa kanilang simula, walang gaanong kaibahan ang mga propeta ng Israel sa “mga propeta” ng iba pang mga karatig-bayang pagano. Sa bandang huli, gagamitin sa Biblia ang tawag na propeta para sa ibang mga taong katangitangi, mga tinawag ng Diyos para sa isang natatanging misyon. At tilamsik na lamang ng relihiyosong pagkawala sa sarili ang maiiwan sa kanila.

Magandang ihambing ang mga kilos na ito ng mga propeta sa iba pang makikita sa simula ng Iglesia (tingnan Mga Gawa 21) at basahin ang sinasabi ni Pablo tungkol sa mga pagpapahayag ng Espiritu sa 1 Cor 12-14. Hindang-hindi lamang gawa ng Espiritu ng Diyos ang pagpapahayag ng Espiritu kundi depende rin ito nang malaki sa kakayahan ng taong ginagamit ng Espiritu para kumilos, gaya ng kung paanong nagkakakulay ang liwanag ng araw ayon sa kulay ng kristal na pinaglalagusan nito. Sa mga grupo ng mga taong simple at walang gaanong pinag-aralan, kumilos (at kumikilos pa rin) ang Espiritu ng Diyos sa pagpukaw sa mga katangiang pang-ekstasi na mapapansin din sa ibang relihiyon na hindi naman Kristiyano. Pero para sa kanila ang mga bagay na ito ang nagpapalakas sa kanila sa kanilang pananampalataya.

sama ni Samuel na nakatayo roon bilang pinuno, nilukuban din ng espiritu ng Diyos ang mga sugo ni Saul at nagpropesiya rin sila.

²¹Nang malaman ni Saul ang nangyari, nagpadala siya ng iba pang mga sugo ngunit nagpropesiya rin ang mga ito. Sa ikatlong pagkakataon, nagpadala si Saul ng mga sugo at nagpropesiya rin sila.

²²Kayat siya na mismo ang nagpunta sa Rama at dumating siya sa malaking balon sa Seku. Nagtanong siya: “Nasaan sina Samuel at David?” Sinabi nila: “Nasa Mga Kuweba sila ng Rama.” ²³Kaya nagpunta si Saul sa Mga Kuweba ng Rama, ngunit nilukuban din siya ng Espiritu ng Diyos. At nagpropesiya siya sa kanyang paglakad hanggang sa Mga Kuweba ng Rama. ²⁴Hinubad niya ang kanyang damit at nagpropesiya rin sa harap ni Samuel. At nabuwal siya sa lupa at maghapo’t magdamag na hubo’t hubad.

Kaya sinabi nilang “Kabilang na rin ba si Saul sa mga propeta?”

20 ¹Tumakas si David mula sa Mga Kuweba ng Rama at nagpunta kay Yonatan at sinabi sa harap niya: “Ano ang nagawa ko? Ano ang kasalanan ko? Anong krimen ang nagawa ko sa harap ng iyong ama at hangad niya akong patayin?”

²Sumagot si Yonatan: “Hindi! Hindi ka mamamatay. Tingnan mo, walang ginagawa ang aking ama, maliit na bagay man o malaki, na hindi niya sinasabi sa akin. Bakit niya ililihim sa akin ang bagay na ito? Hindi, hindi ito maaari.” ³Ngunit sumumpa si David at sinabing “Alam na alam ng iyong ama na mabuti ang pagtingin mo sa akin kaya inisip niyang hindi mo ito dapat malaman at tiyak na malulungkot ka. Ngunit saksi ko si Yawe,

iisang hakbang na lamang ang layo ko sa kamatayan!” ⁴At sinabi ni Yonatan kay David: “Gagawin ko para sa iyo anuman ang gusto mong gawin ko.”

⁵Sumagot si David: “Bukas ang Bagong Buwan at kailangang makisalo ako sa hari. Pero paalisin mo ako at magtatago ako sa bukid hanggang sa makalawa ng gabi. ⁶Kapag hinanap ako ng iyong ama, sabihin mo sa kanyang ‘Nakiusap sa akin si David na payagan ko siyang pumunta sa Betlehem na kanyang lunsod sapagkat doon gaganapin ang taunang paghahandog para sa buo niyang angkan.’ ⁷Kapag sinabi niyang ‘Mabuti’, ibig sabihi’y wala ako sa panganib. Ngunit kapag lubha siyang nagalit, malalaman mong hangad nga niyang gawan ako ng masama. ⁸Gawin ang kabutihang ito para sa iyong lingkod sapagkat ikaw ang naghatid sa kanya sa isang pakikipagtipan sa iyo sa harap ni Yawe. At kung mayroon man akong kasalanan, ikaw na ang pumatay sa akin. Ba’t kailangang dalhin mo pa ako sa iyong ama?”

⁹Sumagot si Yonatan: “Kalokohan! Kung alam kong talaga ngang hangad ng aking ama na gawan ka ng masama, maaari bang hindi ko ito sabihin sa iyo?” ¹⁰At tinanong siya ni David: “Sino ang magsasabi sa akin kung pagalit ang sagot sa iyo ng iyong ama?” ¹¹Sinabi ni Yonatan: “Halika, pumunta tayo sa bukid.” At kapwa sila nagpunta sa bukid.

• ¹²Sinabi ni Yonatan kay David: “Si Yaweng Diyos ng Israel, siya ang ating saksi! Sa ganito ring oras bukas makalawa, aalamin ko kung ano ang iniisip ng aking ama. At kung mabuti ito para sa iyo, pasasabihan kita. ¹³Ngunit kung may balak na masama sa iyo ang aking ama, parusahan nawa ako ni Yawe at higit pa kapag hindi ko ito sinabi sa iyo para makatakas kang mapayapa.

Sumaiyo nawa si Yawe kung paanong suma-

• **20.12** Narito ang salaysay tungkol sa pagiging magkaibigan nina David at Yonatan. Ipinapakita ng Biblia (2 S 20:7) na kailanma’y hindi nilimot ni David ang kanilang kasunduan ni Yonatan.

aking-ama siya. ¹⁴ At kung mabuhay ako, maging mabuti ka sa akin. Ngunit kung patay na ako, ¹⁵ huwag mong pawiin kailanman ang iyong kabutihang-loob sa aking sambahayan, pawiin man ni Yawe ang lahat ng kaaway ni David sa balat ng lupa sa paghihiganti ni Yawe sa kanila.” ¹⁶ At nakipagtipan si Yonatan sa sambahayan ni David. ¹⁷ Minsan pang pina-sumpa ni Yonatan si David dahil mahal niya ito sapagkat mahal niya si David gaya ng pagmamahal niya sa kanyang sarili.

¹⁸ At sinabi sa kanya ni Yonatan: “Bukas ang Bagong Buwan. Mapapansing wala ka sapagkat mababakante ang iyong upuan. ¹⁹ At lalo iyong magiging kapansin-pansin sa makalawa. Kaya magtago ka agad sa dati mong pinagtaguan noon at manatili roon sa tabi ng batong palatandaan. ²⁰ Tatlong beses kong papanain ang bato na parang tinatarget iyon. ²¹ At magpapadala ako ng isang bata na pagbibilinan kong hanapin ang mga palaso. Kapag sinabi ko sa batang ‘Hayun, nasa gawi roon ang mga palaso. Dalhin mo dito ang mga iyon’, ibig sabih’y makalalabas ka na sapagkat kung paanong buhay si Yawe, ligtas ka na sa kapahamakan. ²² Ngunit kung sabihin ko sa batang ‘Tingnan mo, nasa dako pa roon ang mga palaso’, tumakas ka sapagkat pinaaalis ka ni Yawe. ²³ At si Yawe nga ang saksi nating dalawa magpakailanman tungkol sa pinag-usapan natin.”

²⁴ Nagtago nga si David sa bukid. At nang sumapit ang Bagong Buwan, dumulog sa hapag ang hari para kumain. ²⁵ Naupo siya sa dati niyang luklukan sa tabi ng dingding. Nakaupo sa tapat niya si Yonatan at katabi naman niya si Abner. Ngunit bakante ang lugar ni David. ²⁶ Walang anumang sinabi si Saul nang araw na iyon sa pag-aakalang may kung anong nangyari lamang kay David para siya’y maging dimalinis. ²⁷ Sa ikalawang araw ng Bagong Buwan, bakante pa rin ang lugar ni David kayat tinanong ni Saul si Yonatang kanyang anak: “Ba’t hindi dumulog sa hapag maging kahapon o ngayon ang anak ni Jese?” ²⁸ Sumagot si Yonatan: “Nakiusap sa akin si David na papuntahin ko siya sa Betlehem ²⁹ at sinabi niyang ‘Sige na, paalisin mo ako dahil mag-aalay ang aming pamilya sa lunsod at pinapupunta ako ng aking kapatid. Kayat kung mabuti ang tingin mo sa akin, paalisin mo na ako para makita ang aking mga kapatid.’ Kaya hindi siya dumudulog sa hapag ng hari.”

³⁰ Nag-apoy ang galit ni Saul kay Yonatan at sinabi sa kanya: “Anak ng sutil at walanghiyang babae! Kung hindi ko pa alam na kampi ka sa anak ni Jese sa kahihyan ng iyong sarili at ng iyong ina? ³¹ Hanggang nabubuhay ang anak ni Jese sa daigdig na ito, hindi ka magiging matatag ni ang iyong kaharian. Ipatawag mo siya ngayon at iharap sa akin sapagkat dapat siyang mamatay!”

³² Tinanong ni Yonatan ang kanyang ama: “Ba’t kailangan siyang patayin? Ano ang nagawa niya?” ³³ Ngunit itinuong ni Saul kay Yonatan ang kanyang sibat, at naunawaan nitong talaga ngang balak ng kanyang amang patayin si David. ³⁴ Galit na tumindig si Yonatan mula sa hapag at hindi na kumain sa ikalawang araw ng Bagong Buwan sapagkat ikinalungkot niya ang sinabi ng kanyang ama laban kay David.

³⁵ Kinaumagahan, nagpunta si Yonatan sa bukid, kasama ang isang batang lalaki, para makipagkita kay David. ³⁶ Sinabi niya sa bata: “Tumakbo ka’t hanapin ang mga palasong ipapana ko.” Tumakbo ang bata at pumana naman si Yonatan nang lampas sa bata. ³⁷ Nang dumating ang bata sa lugar na pinagtudlaan ni Yonatan sa palaso, sumigaw si Yonatan at sinabi sa bata: “Nasa gawi pa roon ang palaso!” ³⁸ At isinigaw pa niya sa bata: “Magmadali ka! Bilis, at huwag kang titigil!” Dinampot ng bata ang palaso at bumalik sa kanyang amo. ³⁹ Walang kaalam-alam ang bata, sina Yonatan at David lamang ang nakaalam tungkol dito.

⁴⁰ At ibinigay ni Yonatan sa bata ang kanyang mga sandata at sinabi: “Sige, iuwi mo na ang mga ito sa lunsod.” ⁴¹ Pagkaalis ng bata, lumabas si David mula sa batong palatandaan at tatlong beses na yumukong sayad sa lupa ang mukha sa harap ni Yonatan. Nagyakap ang dalawa at kapwa sila umiyak hanggang tumahan si David. ⁴² At sinabi ni Yonatan kay David: “Humayo kang mapayapa dahil nagsumpaan tayong dalawa sa ngalan ni Yawe sa pagsasabing si Yawe ang saksi nating dalawa at ng aking lahi at ng iyong lahi magpakailanman.”

Si David at ang paring si Ahimelek

21 • ¹ Umalis si David at bumalik naman si Yonatan sa lunsod. ² Dumating si David sa Nob at nagpunta sa paring si Ahimelek. Nanginginig na si-

• **21.1** Kumakatawan sa labindalawang tribu ng Israel ang *Mga Tinapay ng Presensya*. Iniaalay ang mga ito tuwing Araw ng Pahinga at nananatili sa ibabaw ng

altar sa loob ng sanlinggo. Nalalarawan dito ang katapatan ng bayan kay Yawe. Para sa mga pari ang mga ito, at sila lamang ang makakakain nito (Lev 24:5-9).

nalubong ni Ahimelek si David at tinanong: “Bakit ka nag-iisa? Ba’t wala kang kasama?” ³Sumagot si David: “Inutusan ako ng hari at sinabing walang dapat ma-kaalam sa misyong ito na iniutos niya sa akin. Kaya sinabihan ko ang aking mga tauhan na magtatagpo kami sa isang lugar. ⁴Ano’ng meron ka rito? Bigyan mo ’ko ng limang tinapay o anumang meron ka.”

⁵Sumagot kay David ang pari: “Wala akong ordinaryong tinapay dito, sagra-dong tinapay lamang ang mayroon – kung hindi nagkaroon ng anumang relasyon sa babae ang mga tauhan mo.”

⁶Sumagot si David: “Sigurado. Bawal sa amin ang babae nitong mga huling araw mula nang umalis ako. Nanatiling malinis ang aking mga tauhan kahit na ordinaryong misyon lamang ito, kaya malinis sila ngayon.”

⁷At ibinigay sa kanya ng pari ang sag-rado sapagkat walang ibang tinapay liban sa Tinapay ng Presensya na kinuha sa harap ni Yawe para palitan ng mainit na tinapay sa araw na kunin iyon.

⁸Ngunit nang araw na iyon, naroon ang isa sa mga tauhan ni Saul. Ito ang Edomitang si Doeg na punong pastol ni Saul.

⁹Tinanong ni David si Ahimelek: “Wala ka bang sibat o tabak dito? Di ko dala ang aking tabak ni ang aking mga sandata sapagkat madalian ang utos ng hari.”

¹⁰Sumagot ang pari: “Ang tabak ni Goliath, ang Pilisteong pinatay mo sa lambak ng Ela. Hayu’t nakabalot sa isang tela sa likod ng efod. Kunin mo kung gusto mo, sapagkat wala nang iba pa rito kundi ’yon lang.” At sinabi ni David: “Akin na, wala nang iba pang tulad nito!”

• ¹¹Nang araw ding iyon, umalis si David at lumayo kay Saul. Nagpunta siya kay Akis na hari ng Gat. ¹²Sinabi ng mga utusan ni Akis: “O Hari ng lupain, di ba’t ito si David? Di ba’t siya ang sinasayawan nila sa kanilang awitan, ‘Napatay ni Saul ang kanyang libu-libo at ni David naman ang kanyang laksa-laksa?’”

¹³Naunawaan ni David ang mga katagang ito at lubha siyang natakot kay Akis na hari ng Gat. ¹⁴Kayat pinapaniwala niya silang nasisiraan siya ng bait at nagkunwaring baliw. Ginuhitan niya ng kung anu-ano ang mga pinto at pina-bayaang tumulo ang laway sa kanyang balbas.

¹⁵Sinabi ni Akis sa kanyang mga utusan: “Hayan, tingnan ninyo, baliw ang taong ’yan! Ba’t pa ninyo siya dinala sa akin? ¹⁶Kulang pa ba ako ng mga baliw at dinala pa ninyo ang isang iyan para mag-pakita ng kabaliwan sa akin? Iyan ba ang papasok sa aking bahay?”

Simula ng paggagala ni David

22 • ¹Umalis si David sa Gat at tumakas sa yungib ng Adulam. Nalaman ito ng

Ginagamit ni Jesus ang tekstong ito bilang halimbawa nang manguha ng makakain ang kanyang mga alagad sa paraang di ipinahihintulot sa Araw ng Pahinga (tingnan Marco 2:13). Gusto tayong palayain ni Jesus mula sa pagkaalipin sa “sagrado” sapagkat ang tao ang siyang pinakasagrado sa lahat.

Higit pa kaysa mga tinapay lamang ang pang-yayaring ito. Para sa Diyos, hindi kasinghalaga ng bawat taong tumutupad nang mabuti sa kanyang misyon ang paggalang sa sagra-dong tinapay. Kailangang makita ng mga sumasampalataya na sagra-dong na ang kanilang mga gawain sa araw-araw nang dahil lamang sa sila’y mga anak ng Diyos at tahanan ng Espiritu Santo. Ang paglalaba ng ina sa kanyang tahanan, ang trabaho sa pabrika, ang pangangata-wang pabutihin ang lagay ng komunidad – pinaunlad

ng mga ito at ng lahat nating gawa ang gawa ng Maykapal tulad ng ipinaaalaala ng Konsilyo Vaticano. (Tingnan 1 P 2:9.)

• 11. Kailangang magkunwaring loko si David. Ipinapakita ng Bibliá na hiniya muna ang hinirang na ito ni Yawe bago siya lumuklok sa kanyang tronó. Sa ganito’y mahiwagang ipinagpapauna ang mga kahihiyang sinapit ni Kristo. Minahal niya tayo hanggang sa pagkabalih, nang magpakababa siya sa pagiging lingkod hanggang sa nakahihya at masakit na kamatayan sa krus (tingnan Fil 2:7-9).

• 22.1 Hindi itinatago ng kabanata 22:2 na nagigipit o may mga utang o mga hinanakit ang mga sumama kay David. Hindi gawa ng taong pawang mga

kanyang mga kapatid at ng buong sambahayan ng kanyang ama, at siya'y kanilang pinuntahan doon. ²At nagkaisa sa kanya ang lahat ng nasa gipit o may utang o may sama ng loob, siya ang naging pinuno nila – mga apatnaraang katao.

³Mula roon, nagpunta si David sa Mizpa ng Moab at sinabi sa hari ng Moab: “Maaari bang dumito muna sa inyo ang aking ama at ina hanggang malaman ko ang gagawin sa akin ng Diyos?” ⁴Kaya iniwan niya sila sa hari ng Moab, at nanatili silang kasama nito habang nasa kuta naman si David.

⁵Sinabi ng propetang si Gad kay David: “Huwag ka nang tumigil sa kuta; pumunta ka sa lupain ng Juda.” At umalis nga si David at nagpunta sa gubat ng Heret.

⁶Nalaman ni Saul na may nakakita kay David at sa kanyang mga kasama. Nasa Gibeon noon si Saul at nakaupo sa lilim ng punong-tamariskong nasa burol, may hawak na sibat at nakapaligid sa kanya ang lahat niyang opisyal. ⁷Kinausap sila ni Saul: “Makinig kayo, lipi ni Benjamin! Bibigyan kaya ng anak ni Jese ang sinuman sa inyo ng mga bukirin at ubasan? Gagawin ba niyang pinuno ng tigsasanlibo o tigsasandaan ang bawat isa sa inyo? ⁸Kaya kayo nagsabwatang lahat laban sa akin? Wala ni isa mang nagsabi sa akin na nakipagkasunduan ang aking anak sa anak ni Jese. Walang sinuman sa inyo ang nagmalasakit sa akin para ibalitan sarili ko pang anak ang nagsulsol sa aking lingkod na maghimagsik sa akin tulad sa araw na ito.”

⁹Ngunit sumagot si Doeg na Edomita na nakatayong kasama ng mga opisyal ni Saul, at sinabi niyang “Nakita kong dumating sa Nob ang anak ni Jese at nagpunta kay Ahimelek na anak ni Ahitub. ¹⁰Sinangguni ni Ahimelek si Yawe para sa kanya, at binigyan siya ng pagkain at ibinigay din sa kanya ang tabak ni Goliat na Pilisteo.” ¹¹Kaya ipinatawag ng hari ang paring si Ahimelek na anak ni Ahitub, at buong sambahayan ng kanyang ama na mga pari sa Nob. Nagpunta silang lahat sa hari.

¹²At sinabi ni Saul: “Makinig ka, anak ni Ahitub.” Sumagot si Ahimelek: “Narito ako, panginoon ko.” ¹³Tinanong siya ni Saul: “Bakit ka nakipagsabwatan sa anak ni Jese laban sa akin sa pagbibigay sa kanya ng tinapay at ng

tabak, at sinangguni mo pa ang Diyos para sa kanya upang maghimagsik laban sa akin at abangan ako tulad sa araw na ito.” ¹⁴Sumagot si Ahimelek sa hari: “Sino sa lahat ninyong lingkod ang kasintapat ni David na manugang ng hari, kapitan ng inyong mga badigard at iginagalang sa inyong sambahayan? ¹⁵Ngayon lang ba ako sumangguni kay Yawe para sa kanya? Nagkakamali kayo, huwag sanang paratangan ng hari ang kanyang lingkod at ang sinuman sa sambahayan ng aking ama sapagkat walang anumang kinalaman ang inyong lingkod sa buong pangyayari.” ¹⁶Ngunit sinabi ng hari: “Mamamatay ka, Ahimelek, ikaw at ang buong sambahayan ng iyong ama!”

¹⁷At iniutos ng hari sa mga tanod sa kanyang tabi: “Sige, patayin ang mga pari ni Yawe sapagkat kumampi sila kay David. Alam nilang tumatakas si David ngunit wala silang sinabi sa akin.” Subalit tumanggi ang mga opisyal ng hari na pagbuhatan ng kamay ang mga pari ni Yawe. ¹⁸Kayat sinabi ng hari kay Doeg: “Halika at saksakin mo ang mga pari.” Lumapit si Doeg na Edomita at sinaksak nga ang mga pari. Nang araw na iyon, walumpu't limang lalaking naka-efod na linen ang pinatay niya. ¹⁹Pagkatapos niyon, ipinapatay rin ni Saul sa tabak lahat ng taga-Nob, ang lunsod ng mga pari – lalaki at babae, bata at pasusuhing sanggol, pati mga baka, mga asno at mga tupa.

²⁰Subalit isang anak na lalaki ni Ahimelek na anak ni Ahitub ang nakatakas. Abiatar ang kanyang pangalan, at nagpunta siya kay David. ²¹Sinabi ni Abiatar kay David na pinatay ni Saul ang mga pari ni Yawe. ²²Sinabi ni David sa kanya: “Nang araw na iyon na naroon si Doeg na Edomita, alam kong tiyak na magsusumbong siya kay Saul. Ako ang dapat managot sa pagkamatay ng buong sambahayan ng iyong ama. ²³Dumito ka sa akin at huwag kang matakot sapagkat hangad din ng naghahangad ng iyong kamatayan ang aking kamatayan. Ligtas ka ritong kasama ko.”

Kinonsulta ni David ang Diyos

23

¹Sinabi nila kay David na sinasalakay ng mga Pilisteo ang Keila at ninanakawan ang mga giikan. ²Sinangguni ni David si

santo ang mga digmaang naging daan para mabuhay at umunlad ang bayan ng Diyos. Ganito rin ang nangyayari sa mga pakikibakang nagaganap saan mang lugar sa daigdig alang-alang sa katarungan. Makasisiguro tayo na hindi mawawalan ng mga nakadududang mga bagay o mga katiwalian kahit na sa pinakamagandang simulain. Mapalad kayo kung may napakalalim na pagkaunawa sa kanilang misyon

ang inyong mga lider gaya ni David, at tunay na nakadarama ng pagkakabuklod sa kanilang bayan.

Tinatalakay rito ang mga pagkonsulta kay Yawe sa paggamit ng *efod* na isang bagay na ginagamit sa pagpapalabunutan. Isa itong matandang kaugalian, at karaniwan na sa mga pari ng Israel. Ngunit naglaho ang kaugaliang ito nang tumigil sa panghuhula ang mga propeta (tingnan kab. 9).

Yawe at tinanong: “Aalis ba ako para lumaban sa mga Pilisteo?” At sinabi ni Yawe: “Humayo ka’t makipaglaban sa mga Pilisteo at iligtas ang Keila.”³ Ngunit sinabi kay David ng kanyang mga tauhan: “Tingnan mo, dito na lamang sa Juda e takot na tayo, gaano pa kung pupunta tayo sa Keila para harapin ang hukbo ng mga Pilisteo?”

⁴ At muling sinangguni ni David si Yawe at sinabi sa kanya ni Yawe: “Magpunta ka sa Keila sapagkat ibinibigay ko sa iyong mga kamay ang mga Pilisteo.”⁵ Nagpunta nga sa Keila si David at ang kanyang mga tauhan, at nakipaglaban sa mga Pilisteo. Tinangay nila ang mga hayop ng mga Pilisteo at naghatid ng malaking pagkatalo sa mga ito. At sinagip ni David ang mga taga-Keila.

⁷ Nang maipagbigay-alam kay Saul na nagpunta si David sa Keila, sinabi niya: “Ipinaubaya rin siya ng Diyos sa aking mga kamay sapagkat siya mismo ang nagkulong sa kanyang sarili sa isang lunsod na may mga pintuan at rehas.”

⁸ Tinawag ni Saul ang buong bayan para sa labanan, upang lumusong sa Keila at kubkubin si David at ang mga tauhan nito. ⁹ Nang malaman ni David ang masamang balak ni Saul sa kanya, sinabi niya sa paring si Abiatar na dalhin sa kanya ang efod. (⁶ Nang tumakas si Abiatar na anak ni Ahimelek papunta kay David sa Keila, lumusong siyang dala ang efod.)

¹⁰ At sinabi ni David: “O Yaweng Diyos ng Israel, narinig kong balak pumarito ni Saul sa Keila at wasakin ang lunsod dahil sa akin. ¹¹ Paparito nga ba si Saul tulad ng narinig ko? O Yaweng Diyos ng Israel, sabihin mo sana sa iyong lingkod.” Sumagot si Yawe: “Darating siya.” ¹² At muling nagtanong si David: “Ipaubaya ba ako at ang aking mga tauhan ng mga pinuno ng Keila sa kamay ni Saul?” Sumagot si Yawe: “Ipaubaya nila kayo.”

¹³ Kaya umalis sa Keila si David at ang mga animnaraan niyang tauhan, at nagpalipat-lipat sa maaari nilang puntahan. Nang masabi kay Saul na nakatakas si David mula sa Keila, hindi na siya nagpatuloy roon.

¹⁴ Nanatili si David sa mga kuta sa kaburulan ng disyerto ng Zif. At walang tigil naman siyang pinaghanap ni Saul ngunit hindi siya ibinigay ng Diyos sa mga kamay nito.

¹⁵ Alam ni David na pinaghahanap siya ni Saul para patayin. At nanatili siya sa Hores sa disyerto ng Zif. ¹⁶ Pinuntahan siya ni Yonatang

anak ni Saul at pinalakas ang kanyang loob sa Diyos. ¹⁷ At sinabi nito sa kanya: “Huwag kang matakot sapagkat hindi ka pagbubuhatan ng kamay ng aking amang si Saul. Maghahari ka sa Israel at magiging pangalawa lamang ako sa iyo. Alam ito kahit ng aking ama.” ¹⁸ Muling gumawa ng kasunduan ang dalawa sa harap ni Yawe, at nanatili sa Hores si David at umuwi naman si Yonatan.

¹⁹ Pinuntahan ng ilang taga-Zif si Saul sa Gibeon at sinabi sa kanya: “Nagtatago si David sa amin sa mga kuta sa Hores sa burol ng Hakila sa timog ng Yesimon.” ²⁰ At ngayon, mahal na hari, pumunta kayo sa amin kailanman ninyo gusto at ibibigay namin siya sa inyong mga kamay.” ²¹ Sumagot si Saul: “Pagpalain kayo ni Yawe dahil sa malasakit ninyo sa akin. ²² Humayo kayo at tiyakin kung nasaan siya at kung saan siya pumupunta at kung sino ang nakakita sa kanya sapagkat may nakapagsabi sa aking napakatalino niya. ²³ Alamin ninyo ang lahat ng lugar na kanyang pinagtataguan at saka kayo bumalik sa akin, at sasama ako sa inyo. Kung naroon nga siya, hahanapin ko siya sa lahat ng angkan ng Juda.”

²⁴ Kayat umalis sila at nagpauna kay Saul papunta sa Zif. Nasa disyerto naman ng Maon sa Araba sa timog ng Yesimon si David at ang kanyang mga tauhan.

²⁵ Lumakad na si Saul at ang kanyang mga tauhan para hanapin si David. Nang malaman ito ni David, bumaba siya sa batuhan at nanatili sa disyerto ng Maon. Nalaman iyon ni Saul at hinabol niya si David sa disyerto ng Maon. ²⁶ Nasa isang panig ng bundok si Saul samantalang nasa kabila naman si David at ang kanyang mga tauhan. Nagmamadali si David na makalayo kay Saul. Malapit nang masukol ni Saul at ng kanyang mga tauhan si David at ang mga tauhan nito ²⁷ nang may dumating na sugo kay Saul at sinabing “Madali! Bumalik kayo agad sapagkat nilusob ng mga Pilisteo ang lupain.” ²⁸ Iniwan ni Saul ang paghabol kay David at umalis para harapin ang mga Pilisteo. Kaya tinawag nilang Batuhan ng Paghihiwalay ang lugar na iyon.

Pinatawad ni David si Saul

24 • ¹ Mula roon, umahon si David at nanatili sa mga kuta ng Engedi.

² Nang magbalik si Saul mula sa pagtugis niya sa mga Pilisteo, nalaman niyang nasa disyerto ng Engedi si David.

• **24.1** Ekspresyon ng pananampalataya ni David ang respeto niya sa “pinahiran” o hinirang ng Panginoon (dahil pinahiran ni Samuel si Saul).

Alam ng taong tinuruan ng Biblia na nakikibahagi sa Diyos ang mga pinuno ng bayan pagdating sa mga obligasyon at kapangyarihang lampas sa kakayahan at

³Kaya nagsama si Saul ng tatlong libong piling tauhan mula sa buong Israel at lumakad para hanapin si David at ang mga tauhan nito sa silangan ng Kabatuhan ng Maailap na Kambing. ⁴Dumating siya sa mga kural ng tupa sa tabi ng daan, may isang yungib doon na pinuntahan ni Saul para dumumi.

Nasa dulo naman ng nabanggit na yungib si David at ang kanyang mga tauhan. ⁵Sinabi kay David ng kanyang mga tauhan: “Ito na ang araw na sinabi sa iyo ni Yawe, ‘Heto, ipinaubaya ko sa iyong mga kamay ang iyong kaaway, gawin mo sa kanya ang gusto mo’.”

Kumilos si David at lihim na ginupit ang laylayan ng kapa ni Saul. ⁶Ngunit kinon-siyensya si David sa pagkakagupit niya sa laylayan ng kapa ni Saul, ⁷at sinabi niya sa kanyang mga tauhan: “Huwag sanang ipahintulot ni Yawe na gawin ko ang bagay na ito sa aking panginoon na pinahiran ni Yawe. Hindi ko siya maaaring pagbuhatan ng kamay sapagkat siya ang pinahiran ni Yawe.” ⁸Sa mga katagang ito, pinigil ni David ang kanyang mga tauhan at hindi niya pinayagan ang mga itong sugurin si Saul.

Tumindig naman si Saul at lumabas mula sa yungib at nagpatuloy sa paglakad. ⁹Lumabas din sa yungib si David at tinawag si Saul: “Aking panginoon, mahal na Hari!” Paglingon ni Saul, lumuhod si David at yumukong sayad sa lupa ang mukha bilang pamimitagan. ¹⁰At sinabi niya kay Saul: “Bakit kayo nakikinig sa sabi-sabi ng mga tao na hangad raw ni David ang inyong kapahamakan?”

¹¹Nakita ng inyong mga mata sa araw na ito na inilagay kayo ni Yawe sa aking

mga kamay sa yungib. May nagsabi sa aking patayin na kayo ngunit naawa ako sa inyo at sinabi kong hindi ko mapagbu-buhatan ng kamay ang aking panginoon na siyang pinahiran ni Yawe. ¹²Ama ko, tingnan ninyo, hawak ko ang kapisasong ito ng laylayan ng inyong kapa! Pinutol ko ito sa inyong kapa ngunit hindi ko kayo pinatay. Makikita ninyong wala akong hangad na masama sa inyo o pagtaksilan kayo. Wala akong nagagawang mali sa inyo ngunit pinaghahanap ninyo ako para patayin.

¹³Si Yawe nawa ang humatol sa ating dalawa! Si Yawe na ang bahalang maningil sa inyo para sa akin pero hindi ko kayo maaaring pagbuhatan ng kamay.

¹⁴Tulad nga ng kasabihan ng matatanda, ‘Kasamaa’y nanggagaling sa masasama,’ ngunit hindi ko kayo maaaring pagbuhatan ng kamay. ¹⁵Sino ba ang inuusig ng hari ng Israel? Sino ang inyong tinutugis? Isang asong patay! Isang pulgas lamang! ¹⁶Si Yawe nawa ang maging hukom natin at siyang humatol sa ating dalawa! Makita nawa niya at ipagtanggol ang aking usapin at ilitas ako sa inyong mga kamay.”

¹⁷Matapos magsalita ni David, sinabi ni Saul: “Iyan ba ang boses mo, David, anak ko?” At malakas na umiyak si Saul ¹⁸at sinabi kay David: “Tama ka at mali ako sapagkat ginantihan mo ng kabutihang-loob ang kasamaang ginawa ko sa iyo. ¹⁹Ipinakita mo sa araw na ito ang iyong kabutihan na ginawa mo sa akin. Ibinigay na nga ako ni Yawe sa iyong mga kamay pero hindi mo ako pinatay. ²⁰Sapagkat pababayaang pa ba ng isa na magpatuloy nang matiwasay ang kanyang kaaway kung matagpuan niya iyon? Gantimpalaan ka nawang mabuti ni Yawe dahil sa ginawa mo sa akin sa araw na ito. ²¹Natitiyak ko na ngayon na ikaw nga ang maghahari sa Israel at sa inyong mga kamay magiging matatag ang kaharian ng Is-

karapatan ng tao. Ang tungkulin nating magbigay-puna o palitan ang masama o mahinang mga pinuno kailanma’y di dapat maging sagabal sa paggalang sa kanilang pagkatao at sa mabigat na responsabilidad na ipinagkatiwala ng Diyos sa kanilang mga kamay. (Rom 13:1)

Ipagtanggol nawa ni Yawe ang aking usapin. Hindi ito reklamang may sama ng loob ng isang di

makapangahas ipagtanggol ang sarili kundi katiyakan ng isang nakikipaglaban para sa inaakala niyang matuwid. Ngunit kinikilala rin niya na ang Diyos lamang ang panginoon ng kasaysayan. Sa ilang mga pangyayari, mas ginugusto niyang huwag ipaglaban ang kanyang mga karapatan bilang paraan ng pagpapakita ng ganap niyang tiwala sa Diyos. Ito ang sinasabi ni Jesus sa Mateo 5:38-42.

rael. ²² Isumpa mo sa akin ngayon sa ngalan ni Yawe na hindi mo lilipulin ang aking lipi at hindi buburahin ang aking pangalan sa sambahayan ng aking ama.”

²³ Sumumpa si David kay Saul at umuwi na si Saul. Umahon naman sa kuta si David at ang kanyang mga tauhan.

David at Abigail

25 • ¹ Namatay si Samuel at nagtipon ang buong Israel at ipinagluksa siya. At inilibing siya sa kanyang tahanan sa Rama.

Pagkatapos, bumaba si David sa disyerto ng Maon. ² May isang napakayamang lalaki sa Maon, na may tatlong libong tupa at sanlibong kambing at may bukirin din sa Karmel.

³ Nabal ang pangalan ng lalaki at si Abigail naman ang kanyang asawa. Matalino at maganda ang babae pero bastos at walanghiya ang lalaking mula sa lipi ni Kaleb. ^{2b} Nasa Karmel siya noon at ginugupitan ang kanyang mga tupa.

⁴ Nabalitaan ni David sa disyerto na ginugupitan ni Nabal ang kanyang kawan, ⁵ at nagsugo siya ng sampung binata at sinabing “Pumunta kayo kay Nabal sa Karmel at kumustahin siya para sa akin ⁶ at sabihing: Mabuhay! Sumaiyo ang kapayapaan, sa iyong sambahayan at sa lahat ng iyong ari-arian. ⁷ Nabalitaan kong nag-gugupit ka ngayon ng mga tupa. Nang kasama namin ang iyong mga pastol, hindi kami naging marahas sa kanila at walang anumang nawala sa kanila sa buong panahong itinigil nila sa Karmel. ⁸ Tanungin mo ang iyong mga lingkod at sila ang magsasabi sa iyo. Kaya pagmagan-dahang-loob mo sana ang aking mga binata sapagkat dumating kami sa araw ng piyesta. Bigyan mo naman sana sila at ang iyong anak na si David sa abot ng iyong makakaya.”

⁹ Nang dumating ang mga binata ni David, sinabi nila kay Nabal ang lahat ng ito sa ngalan ni David at naghintay sila. ¹⁰ Ngunit sinabi ni Nabal sa mga lingkod ni David: “Sino ba si David? Sino ba ang anak ni Jese? Talagang maraming alipin ngayon ang lumalayas sa kanilang mga amo. ¹¹ Kukunin ko ba ang aking tinapay at ang aking tubig at ang aking karne na kinatay ko para sa aking mga manggugupit para ibigay sa mga taong hindi ko alam kung saan nanggaling?” ¹² Tumalikod ang mga tauhan ni

David at nagbalik sa kanya at sinabi ang lahat ng sinabi ni Nabal. ¹³ At sinabi ni David sa kanyang mga tauhan: “Isakbat ng bawat isa ang kanyang tabak!” At isinakbat nga ng bawat isa pati na ni David ang kanyang tabak. Mga apatnaraang lalaki ang umahong kasunod ni David, at dalawandaan naman ang naiwan sa mga kagamitan.

¹⁴ Isa sa mga alipin ni Nabal ang nagsabi sa kanyang asawang si Abigail: “Nagpadala si David ng mga sugo mula sa disyerto para batiin ang aming amo pero sinigawan niya ang mga iyon. ¹⁵ Napakabuti pa naman ng mga lalaking iyon sa amin, hindi sila naging marahas sa amin at walang anumang nawala sa amin sa buong panahong kasama namin sila sa bukid. ¹⁶ Sa araw at gabi’y para silang pader sa aming tabi samantalang kasama namin sila sa pagpapastol. ¹⁷ Pag-isipan ninyo ngayon ang dapat gawin sapagkat lagot ngayon ang aming amo at ang buo niyang sambahayan. Napakasama niya kaya walang makapagsabi nito sa kanya.”

¹⁸ Agad-agad na naghanda si Abigail ng dalawandaang tinapay, dalawang sisidlang puno ng alak, limang kinatay na tupa, limang sukat ng binusang trigo, isandaang buwig na pasas at dalawandaang bibingkang igos, at ikinarga ang mga ito sa mga asno. ¹⁹ At sinabi niya sa kanyang mga utusan: “Mauna kayo at susunod ako.”

Ngunit hindi niya sinabi sa kanyang asawa ang tungkol dito.

²⁰ Samantalang sakay si Abigail ng asno palusong sa bundok, palusong din naman si David at ang kanyang mga tauhan, papunta sa kanya. Bago sila magkasalubong, ²¹ kasasabi lamang ni David na “Sayang lamang ang pagbabantay ko sa lahat ng ari-arian sa disyerto ng taong iyon upang walang anumang mawala sa mga pag-aari niya. Masama ang iginanti niya sa aking kabutihan. ²² Gawin ito ng Diyos kay David at higit pa kung bukas ng umaga’y may iniwan akong isang lalaking buhay sa kanyang sambahayan.”

²³ Nang makita ni Abigail si David, agad itong bumaba mula sa asno at yumukong sayad sa lupa ang mukha sa harap ni David. ²⁴ At samantalang nakayuko sa kanyang paanan, sinabi ni Abigail: “Panginoon ko, sa akin ninyo ibagsak ang sisi! Ipahintulot sana ninyong mag-salita sa inyo ang inyong lingkod at pakinggan

• **25.1** Pinaghahambing ng pangyayaring naba-basa natin dito ang dalawang tao at dalawang takbo ng isip: walang ikinalamang sa iba ang taong may mga ari-arian. Gusto nitong sabihin na kailangang ibahagi ang kayamanan.

Binibigyang-diin ang papel ng babae. Naitataboy ng kanyang karunungan ang kapahamakang gawa ng mga lalaki. Sa kababaang-loob ni David, nakita niya na napapasubo siya sa karahasan at kawalang-katarungan dahil sa pagiging mapusok niya.

ang kanyang sasabihin. ²⁵ Huwag sanang isaalang-alang ng aking panginoon ang walang-hiyang lalaking si Nabal sapagkat tulad nga siya ng kanyang pangalan: Nabal – hangal! At hindi ko naman nakita – ako na inyong lingkod – ang mga lalaking isinugo ng aking panginoon.

²⁶ At ngayon, panginoon ko, kung paanong buhay si Yawe at kayo man ay buhay, hinadlangan kayo ni Yawe sa pagpapadanak ng dugo para ipaghiganti ang inyong sarili. Matulad nawa kay Nabal ang inyong mga kaaway at lahat ng naghahangad ng masama sa aking panginoon!

²⁷ Tanggapin sana ninyo ang regalong ito na dala ng inyong lingkod para sa inyo, at ibigay sa mga kabataang sumusunod sa inyo. ²⁸ At patawarin sana ninyo ang pagkukulang ng inyong lingkod.

Palalawigin nga ni Yawe ang angkan ng aking panginoon sapagkat ipakikipaglaban ninyo ang mga digmaan ni Yawe at walang kasamaang matatagpuan sa inyo sa buong buhay ninyo. ²⁹ Kung may magtangka man sa inyong buhay, buhay ng aking panginoon’y ibibigkis sa bigkis ng buhay sa pangangalaga ni Yaweng inyong Diyos. At ibabala niya sa tirador ang buhay ng inyong mga kaaway.

³⁰ Kapag tinupad na ni Yawe ang aking panginoon ang kabutihang ipinangako niya sa inyo at hinirang kayong pinuno ng Israel, ³¹ hindi magiging pabigat o kargo de konsiyensya ng aking panginoon ang walang kabuluhang pagdanak ng dugo o paghihiganti para sa sarili. Pagpalain nawa ni Yawe ang aking panginoon, at alalahanin naman ninyo ang inyong alipin.”

³² At sinabi ni David kay Abigail: “Purihin si Yaweng Diyos ng Israel na nagsugo sa iyo sa araw na ito para salubungin ako! ³³ Pagpalain ang iyong magaling na paghatol at pagpalain ka sapagkat nahadlangan mo ako ngayon sa pagpapadanak ng dugo at sa aking paghihiganti. ³⁴ At saksi ko si Yaweng Diyos ng Israel na hinadlangan niya akong gawan ka ng masama. Kung hindi ka nagmadaling salubungin ako, tiyak na walang malalabing buhay sa mga lalaki sa sambahayan ni Nabal pagsapit ng umaga.”

³⁵ Tinanggap ni David mula kay Abigail ang dala nito at sinabi: “Umuwi kang mapayapa. Narinig ko ang iyong tinig at tinanggap ang iyong pagsamo.” ³⁶ Bumalik si Abigail kay Nabal na may malaking handaan sa bahay, parang handaan ng hari. Masaya si Nabal at lasing na lasing kaya walang binanggit na

anuman sa kanya si Abigail hanggang mag-umaga. ³⁷ At kinaumagahan, nang mahimasmasan na si Nabal, sinabi ni Abigail sa kanya ang lahat. Inatake siya sa puso at naparalisado.

³⁸ At makaraan ang sampung araw, binawian siya ng buhay ni Yawe.

³⁹ Nang mabalitaan ni David na patay na si Nabal, sinabi niya: “Purihin si Yawe na ipinaghiganti ang paghamak na tinanggap ko sa kamay ni Nabal at hinadlangan ako sa paggawa ng masama. Pinabalik din ni Yawe sa ulo ni Nabal ang kasamaang ginawa nito.”

Nagpasabi si David kay Abigail para maging asawa niya. ⁴⁰ Pinuntahan ng mga lingkod ni David si Abigail sa Karmel at kinausap siya: “Pinapunta kami ni David upang kunin ka bilang asawa niya.” ⁴¹ Yumuko sa lupa si Abigail at sinabing “Narito ang iyong lingkod na tagapaghugas lamang ng mga paa ng mga utusan ng aking panginoon.” ⁴² Agad siyang tumindig at sumakay sa asno, kasama ang lima sa kanyang mga dalagang utusan. Umalis siyang kasunod ng mga sugo ni David at naging asawa nito.

⁴³ Kinuha rin ni David bilang asawa si Ahinoam ng Jezrael, at kapwa sila naging mga asawa niya. ⁴⁴ Ibinigay naman ni Saul ang kanyang anak na si Micol na asawa ni David kay Palti na anak ni Lais na taga-Galim.

26 • ¹ Pinuntahan si Saul sa Gibeon ng mga taga-Zif para sabihin sa kanyang nagtatago si David sa burol ng Hakila sa silangan ng Yesimon. ² Kaya lumusong si Saul sa disyerto ng Zif kasama ang tatlong libong piling tauhan niya mula sa Israel upang hanapin si David. ³ Nagkampo siya sa burol ng Hakila sa tabi ng daan sa silangan ng Yesimon. Nasa disyerto noon si David at nang makita niyang nasundan siya ni Saul sa disyerto, ⁴ nagpadala siya ng mga espiya at nalaman niyang dumating nga si Saul. ⁵ Nagpunta si David sa pinagkakampuhan ni Saul at minanmanan ang hinihigaan nina Saul at Abner na anak ni Ner at heneral ng hukbo ni Saul. Natutulog si Saul sa loob ng kampo at nakapaligid sa kanya ang mga tauhan niya.

⁶ At tinanong ni David ang Heteong si Ahimelek at si Abisai na anak ni Sarvia at kapatid ni Yoab: “Sino ang sasama sa akin sa kampo ni Saul?” Sumagot si Abisai: “Sasama ako sa iyo.” ⁷ Nang gabing iyon, nagpunta sina David at Abisai sa kampo, at naroon si Saul na nakahigang tulog sa loob ng kampo, nakatusok sa

• **26.1** Malamang na ang pangyayaring isinalaysay na sa kabanata 24 ang siya ring tinatalakay rito. Dalawang magkaibang salaysay ang mga ito na nagsasaad ng iisang saloobin ni David sa harap ni Saul.

lupa sa ulunan niya ang kanyang sibat, samantalang sina Abner at ang iba pang mga tauhan niya ay nakahiga sa paligid nito.

⁸Sinabi ni Abisai kay David: “Sa araw na ito, inilagay ng Diyos sa iyong mga kamay ang iyong kaaway. Bayaan mong ipako ko siya ngayon sa lupa sa isang ulos lamang ng sibat, at hindi na kailangang ulitin pa.” ⁹Ngunit sinabi ni David kay Abisai: “Huwag mo siyang patayin. Sapagkat sino ang makapagbubuhay ng kamay sa pinahiran ni Yawe at hindi maparurusahan?” ¹⁰Buhay si Yawe – bahala si Yawe sa kanya. Si Yawe lamang ang makahahampas sa kanya pagsapit ng kanyang oras at siya’y mamatay o mapatay sa labanan. ¹¹Huwag nawang itulot ni Yawe na mapagbuhayan ko ng kamay ang pinahiran ni Yawe! Kunin mo ngayon ang sibat sa kanyang ulunan at ang sisidlan ng tubig, at umalis na tayo.” ¹²Kinuha ni David ang sibat at ang sisidlan ng tubig sa ulunan ni Saul at umalis na sila. Walang nakakita at walang nakaalam at walang nagising. Tulog silang lahat sapagkat pinatulog sila nang mahimbing ni Yawe.

¹³Nagpunta si David sa kabilang libis at tumindig sa tuktok ng burol – malayo sa kanila – ¹⁴at sumigaw sa mga tauhan ni Saul at kay Abner na anak ni Ner: “Ba’t di ka sumagot, Abner?” Sumagot si Abner: “Sino ka na tumatawag sa hari?” ¹⁵Sinabi ni David kay Abner: “Hindi ka ba lalaki? Sino ang katulad mo sa Israel? Bakit hindi mo binantayang mabuti ang iyong panginoong hari? May nakapasok sa kampo para patayin ang haring panginoon mo! ¹⁶Ganito mo ba tinutupad ang iyong tungkulin? Saksi ko si Yawe na dapat kang mamatay sapagkat hindi mo binantayan ang iyong panginoon, ang hinirang ni Yawe. Hanapin mo ngayon kung nasaan ang sibat ng hari at ang sisidlan ng tubig na nasa kanyang ulunan.”

¹⁷Nakilala ni Saul ang tinig ni David at nagtanong: “Boses mo ba ‘yan, David, anak ko?” Sumagot si David: “Boses ko nga, aking panginoon, mahal na Hari! ¹⁸Bakit ako tinutugis ng aking panginoon? Ano ang nagawa ko? Anong kasalanan ang nagawa ko? ¹⁹Pakinggan ngayon ng aking panginoong hari ang sasabihin ng kanyang lingkod. Kung si Yawe ang may kagagawan para usigin ninyo ako, maglubag nawa ang loob niya sa pamamagitan ng handog; ngunit kung mga tao ang may gawa nito, sumapin sila sa harap ni Yawe sapagkat ipinagtabyan nila ako ngayon mula sa pakikibahagi ko sa pamana ni Yawe na waring sinasabing ‘Humayo ka at maglingkod sa ibang mga diyos.’ ²⁰Huwag sanang pumatak sa lupa ang aking dugo na malayo sa harap ni Yawe! Sapagkat

lumabas ang hari ng Israel para maghanap ng isang pulgas lamang, gaya ng pangangaso sa isang ibon sa kabundukan.”

²¹Sinabi naman ni Saul: “Nagkasala ako! Bumalik ka na, David, anak ko. Hindi na kita muling gagawan ng masama sapagkat pinahalagahan mo ang aking buhay sa araw na ito. Para akong loko at labis na nagkamali.” ²²Sumagot si David: “Heto ang inyong sibat, mahal na Hari! Paparituhin ninyo ang isa sa inyong mga lingkod para kunin ito. ²³Ginagantimpalaan ni Yawe ang pagiging matuwid at matapat ng bawat isa. Sa araw na ito, inilagay kayo ni Yawe sa aking mga kamay ngunit ayaw kong pagbuhayan ng kamay ang pinahiran ni Yawe. ²⁴Kung paano kong pinahalagahan ngayon ang inyong buhay, pahalagahan din nawa ni Yawe ang aking buhay at sagipin ako sa lahat ng kagipitan.”

²⁵At sinabi ni Saul kay David: “Pagpalain ka, David, anak ko! Magtatagumpay ka sa lahat mong gagawin.” Nagpatuloy na si David sa kanyang landas at umuwi naman si Saul.

Si David sa mga Pilisteo

27 ¹Naisip ni David: “Mamamatay ako balang araw sa kamay ni Saul, mabuti pang tumakas ako sa lupain ng mga Pilisteo at nang magsawa si Saul sa paghanap sa akin sa buong Israel at makawala ako sa kanyang mga kamay.” ²Kaya umalis si David at ang animnaraang tauhang kasama niya, at nagpunta kay Akis na anak ni Maok at hari ng Gat. ³Tumira siya at ang kanyang mga tauhan sa piling ni Akis sa Gat; kasama ng bawat isa ang kanyang pamilya at kasama naman ni David ang dalawa niyang asawang sina Ahinoam ng Jezrael at Abigail ng Karmel na biyuda ni Nabal. ⁴Nang malaman ni Saul na tumakas si David sa Gat, hindi na niya ito hinanap.

⁵Sinabi ni David kay Akis: “Kung mabuti ang pagtingin mo sa akin, pakibigyan mo naman ako ng lugar na matitirhan sa isa sa mga bayan sa kabukiran. Bakit maninirahang kasama mo sa siyudad ng hari ang iyong lingkod?” ⁶Nang araw ding iyon, ibinigay ni Akis kay David ang Siklag na hanggang ngayo’y sa mga hari na ng Juda. ⁷Isang taon at apat na buwang nanirahan si David sa lupain ng mga Pilisteo.

⁸Umahon si David at ang kanyang mga tauhan at sinalakay ang mga Gesurita, ang mga Gergeseo at ang mga Amalecita – sapagkat ang mga ito ang nakatira sa lupaing sumasakop mula Telem hanggang Sur at sa lupain ng Ehipto. ⁹Sa pagsalakay ni David sa isang lupain, wala siyang itinitirang buhay, lalaki o babae, at tinatangay ang mga tupa, baka, asno, kamelyo

at mga damit. At saka siya bumabalik kay Akis. ¹⁰Tuwing tatanungin siya ni Akis: “Saan kayo lumusob ngayon?” sumasagot si David, “Sa timog ng Juda,” o “Sa timog ng Jerameel,” o “Sa timog ng mga Kenita.” ¹¹Walang itinitirang buhay si David, lalaki o babae, para dalhin sa Gat sapagkat naisip niyang “Baka magsalita sila laban sa amin at sabihing ‘Ito ang ginawa ni David.’” Gayon ang ginawa niya habang nakatira siya sa lupain ng mga Pilisteo. ¹²Pinagkatiwalaan ni Akis si David at naisip niyang “Kamuhi-muhi na si David sa kanyang bayang Israel kayat magiging lingkod ko na siya habampanahon.”

Sumangguni si Saul sa babaeng espiritista

28 • ¹Nang panahong iyon, tinipon ng mga Pilisteo ang kanilang hukbo para labanan ang Israel. Sinabi ni Akis kay David: “Dapat mong malaman na sasama ka sa akin sa hukbo pati ang iyong mga tauhan.” ²Sumagot si David: “Kaya makikita mo rin kung ano ang magagawa ng iyong lingkod.” Sinabi ni Akis kay David: “Gagawin kitang badigard ko habang buhay.”

³Patay na noon si Samuel at ipinagluksa siya ng buong Israel, at inilibing siya sa Rama na kanyang lunsod.

⁴Nagtipon ang mga Pilisteo sa Sumen at doon nagkampo; tinipon naman ni Saul ang buong Israel at sa Gilboa sila nagkampo. ⁵Nang makita ni Saul ang hukbo ng mga Pilisteo, natakot siya at labis na nangilabot ang kanyang puso.

⁶Sinangguni ni Saul si Yawe pero hindi sumagot si Yawe, maging sa panaginip o sa Urim o sa mga propeta. ⁷At sinabi ni Saul sa kanyang mga utusan: “Ihanap

ninyo ’ko ng isang babaeng nakasasangguni sa espiritu ng mga patay upang makapunta ako sa kanya at makasangguni.” Sinabi sa kanya ng mga utusan: “Mayroon sa Endor.” ^{6b}Sapagkat pinalayas na ni Saul mula sa lupain ang mga midyum at mga espiritista.

⁸Nagbalatkayo si Saul, nagsuot ng ibang damit at lumakad kasama ang dalawa niyang tauhan. Gabi na nang dumating sila sa babae at sinabi niya: “Sumangguni ka sa espiritu para sa akin at tawagin mo ang sasabihin ko sa iyo.” ⁹Ngunit sumagot ang babae: “Naku, alam mo naman ang ginawa ni Saul, pinalayas niya sa lupain ang mga midyum at espiritista. Bakit mo inilalagay sa bitag ang aking buhay, para ba patayin ako?”

¹⁰Ngunit sumumpa si Saul sa ngalan ni Yawe: “Saksi ko si Yawe – hinding-hindi ka mapapahamak dahil dito.”

¹¹At sinabi ng babae: “Sino ang gusto mong tawagin ko?” At sumagot siya: “Tawagin mo si Samuel.”

¹²Sumigaw nang malakas ang babae nang makita niya si Samuel at sinabi kay Saul: “Bakit ninyo ako nilinlang? Si Saul kayo!” ¹³At sinabi naman sa kanya ng hari: “Huwag kang matakot. Pero ano ang nakikita mo?” Sinabi ng babae: “Isang diyos ang nakikita kong lumilitaw mula sa lupa.” ¹⁴Tinanong ni Saul ang babae: “Ano’ng itsura niya?” Sumagot ang babae: “Isang matandang nakakapa ang lumilitaw.”

At alam na ni Saul na si Samuel iyon, at yumuko siyang abot sa lupa ang mukha.

¹⁵Sinabi ni Samuel kay Saul: “Ba’t mo ’ko

• **28.1** Saanma’y hindi lumilitaw si Saul na napakalapit sa atin at taung-tao. Habang nakikipaglaro si David sa mga panganib nang hindi nawawalan ng kapanatagan, taglay ang pananalig kay Yawe at mahal ng lahat, mag-isa namang pinapasan ni Saul ang bigat ng kanyang kabalisahan. Wala na si Samuel na kaaway niya na puwede sana niyang kausapin at di sangayunan. Hindi na rin nagsasalita ang Diyos para kay Saul. Kaya naiwang nag-iisa ang tao sa harap ng isang mundong laban sa kanya at pinahihirapan ng kanyang mga pag-aalinlangan at kabalisahan.

Gustong pilitin ni Saul na magbigay ng magandang sagot ang Diyos. Ngunit sentensya ng kamatayan ang ibinibigay sa kanya ni Samuel. At payapa siyang umalis dahil hindi naman takot sa kamatayan ang nagpapa-bigat ng kanyang kalooban kundi ang pangungulila na bahagi na niya habang nasa poder siya. Naging pangkaraniwang tao na lamang gaya ng iba ang lalaking “matangkad mula balikang hanggang ulo sa lahat ng tao.” At sa tulong ng isang babaeng pobre siya umaasa, isang makasalanan sa harap ng batas ng Diyos pero puno ng pang-unawa.

ipinatawag at ginambala?” Sumagot si Saul: “Balisang-balisa ako. Nakikipaglaban sa akin ang mga Pilisteo at pinabayaan na ako ng Diyos. Hindi na niya ako sinasagot sa pamamagitan man ng mga propeta o sa panaginip. Kaya ipinatawag kita para sabihin sa akin ang dapat kong gawin.”

¹⁶ Sinabi ni Samuel: “Bakit mo ’ko tina-tanong kung isinasantabi ka na ni Yawe at naging kaaway mo na siya. ¹⁷ Tinotoo ni Yawe ang ipinasabi niya sa akin. Pinunit ni Yawe ang kaharian mula sa iyong kamay at ibinigay ito sa iyong kapwa, kay David. ¹⁸ Sapagkat hindi mo pinakinggan ang tinig ni Yawe o isinakatuparan ang nag-aapoy niyang poot sa mga Amalecita kaya ginawa ito ngayon sa iyo ni Yawe. ¹⁹ At ibibigay pa ni Yawe ang Israel, kasama ka, sa kamay ng mga Pilisteo. Bukas, ikaw at ang iyong mga anak na lalaki ay makakasama ko, at ibibigay ni Yawe pati ang hukbo ng Israel sa kamay ng mga Pilisteo.”

²⁰ Biglang nabuwal sa lupa si Saul nang tuwid na tuwid dahil sa matinding sindak sa mga salita ni Samuel. Wala nang nalalabing lakas sa kanya sapagkat maghapo’t magdamag siyang hindi kumakain ng anuman.

²¹ Nilapitan ng babae si Saul at nakita ang matinding takot nito, at sinabing “Sinunod kayo ng inyong lingkod at isinuong sa panganib ang aking buhay at ginawa ko ang inyong sinabi. ²² At ngayon, kayo naman sana ang makinig sa inyong lingkod. Pabayaang ninyong hainan ko kayo ng kaunting pagkain para magkaroon kayo ng lakas na magpatuloy sa inyong lakad.”

²³ Ngunit tumanggi si Saul at sinabing “Hindi ako kakain.” Pinilit siya ng kanyang mga utusan at ng babae, at pinagbigyan niya ang mga ito. Bumangon siya mula sa lupa at naupo sa higaan. ²⁴ Agad namang kinatay ng babae ang pinatabang guya sa bahay; kumuha ng harina, mi-

nasa at nilutong tinapay na walang lebadura. ²⁵ At inihain ang mga ito kay Saul at sa mga utusan nito. Kumain sila at saka umalis nang gabi ring iyon.

29 ¹ Tinipon ng mga Pilisteo ang lahat nilang hukbo sa Afek, at nagkampo naman ang mga Israelita sa tabi ng bukal sa Jezrael. ² Samantalang nangunguna ang mga pinuno ng mga lunsod ng mga Pilisteo sa kani-ang mga pangkat ng daan-daan at libu-libo, kasama naman ni Akis sa hulihan si David at ang kanyang mga tauhan. ³ Nagtanong ang mga pinunong Pilisteo: “Sino ba ang Hebreong ito?” Sinabi ni Akis sa mga pinunong Pilisteo: “Ito si David na lingkod ni Saul na hari ng Israel. Matagal ko na siyang kasama, mahigit nang isang taon, at wala naman akong maipipintas sa kanya.”

⁴ Ikinagalit iyon ng mga pinunong Pilisteo at sinabi sa kanya: “Pabalikin mo ang taong iyan nang makauwi siya sa lugar na ibinigay mo sa kanya. Hindi siya dapat sumama sa atin sa labanan sapagkat baka bumaligtad pa siya laban sa atin. At paano pa siya muling mapapalapit sa kanyang amo kundi sa pamamagitan ng mga ulo ng ating mga tauhan?” ⁵ Hindi ba’t ito ang David na sinayawan nila’t inawitan ng ‘Napatay ni Saul ang kanyang libu-libo at ni David naman ang kanyang laksa-laksa?’”

⁶ Kaya tinawag ni Akis si David at sinabi sa kanya: “Alam ni Yawe na ikaw ay mapagkakatiwalaan at ikalulugod kong makasama ka sa kampo sapagkat wala akong nakitang masama sa iyo mula nang lumapit ka noon sa akin hanggang sa araw na ito. Pero hindi maganda ang tingin sa iyo ng mga pinuno. ⁷ Bumalik ka na at tahimik na umalis, at huwag inisin ang mga pinunong Pilisteo.”

⁸ Tinanong ni David si Akis: “Pero ano ang nagawa ko? Ano ang nakita mo sa iyong lingkod mula nang humarap ako sa iyo hanggang sa araw na ito para hindi ako makasama at maki-paglaban sa mga kaaway ng panginoon kong hari?” ⁹ Sumagot si Akis kay David: “Alam kong para kang isang anghel ng Diyos na kalugud-lugod sa akin pero ayaw ng mga pinunong Pilisteo na pasamahin ka sa labanan. ¹⁰ Kaya maaga kang gumising bukas pati na ang kasama mong mga lingkod ng iyong panginoon.”

¹¹ At maaga ngang gumising kinabukasan si David at ang kanyang mga tauhan, umalis pagbubukanliwayway at nagbalik sa lupain ng mga Pilisteo. Umahon naman sa Jezrael ang mga Pilisteo.

Ang paglupig sa Siklag

30 • ¹Dumating si David at ang kanyang mga tauhan sa Siklag sa ikatlong araw pero nalusob na ng mga Amalecita ang Negeb pati ang Siklag at sinunog iyon. ²Binihag nila ang mga babae at lahat ng naroon, bata man o matanda. Wala silang pinatay kundi isinama ang mga iyon sa kanilang pag-alis.

³Pagdating ni David at ng kanyang mga tauhan sa lunsod, hayu't sunog ito at natangay ang kanilang mga asawa't mga anak. ⁴Umiyak nang malakas si David at ang kanyang mga kasama hanggang wala na silang mailuha. ⁵Nabihag ang dalawang asawa ni David na sina Ahinoam ng Jezrael at Abigail ng Karmel na biyuda ni Nabal.

⁶Balisang-balisang si David sapagkat pinag-uusapan ng mga tao na batuhin siya dala ng sama ng loob dahil sa sinapit ng kanilang mga anak. Ngunit nakatagpo ng lakas si David kay Yaweng kanyang Diyos. ⁷Sinabi ni David sa paring si Abiatar na anak ni Ahimelek na dalhin sa kanya ang efod. Dinala nga ni Abiatar ang efod kay David, ⁸at sinangguni ni David si Yawe: "Hahabulin ko ba ang mga sumalakay? Maaabutan ko ba naman sila?" At sumagot si Yawe: "Habulin mo sila sapagkat maaabutan mo sila at mababawi ang mga bihag."

⁹Lumakad si David kasama ang animnaraan niyang tauhan, at dumating sila sa sapa ng Besor. Naiwan doon ¹⁰ang dalawandaang tauhan na pagod na para makatawid pa sa sapa. At nagpatuloy si David sa paghabol kasama ang apatnaraan.

• **30.1** Isa ito sa mga pangyayaring iyon na parang lubos na napuksa na si David.

Ngunit nakatagpo ng lakas si David kay Yaweng kanyang Diyos. Hindi pa rin siya nawawalan ng pag-asa kahit na nasa kailalim-ilaliman siya.

Patas lamang ang kaparte ng nakipaglaban at ng naiwan sa mga gamit. Itinataguyod ni David ang pagkakabuklod ng mga mandirigma: babahaginan ang lahat, sa halip na bayaran ang bawat isa ayon sa bunga

¹¹May natagpuan silang isang Ehipsiyo sa bukid at iniharap nila ito kay David. Binigyan siya ng pagkain at kanilang pinainom, ¹²at binigyan pa rin ng kapirasong bibingkang igos at dalawang buwig na pasas. Kumain ang Ehipsiyo at nambalik ang kanyang lakas dahil tatlong araw at tatlong gabi na itong hindi kumakain at hindi umiinom. ¹³At sinabi sa kanya ni David: "Sino ang amo mo at tagasaan ka?" Sumagot siya: "Ako'y isang Ehipsiyo, alipin ng isang Amalecita. Iniwan ako ng aking amo noong makalawa sapagkat nagkasakit ako. ¹⁴Sinalakay namin ang Negeb ng mga Kereteo at ang lupain ng Juda at ang Negeb ng Kaleb, at sinunog namin ang Siklag."

¹⁵At sinabi ni David sa kanya: "Masasamahan mo ba ako sa pangkat na ito?" Sumagot siya: "Isumpa ninyo sa ngalan ng Diyos na hindi ninyo 'ko papatayin o ibabalik sa aking amo, at sasamahan ko kayo sa kanila."

¹⁶At sinamahan ng Ehipsiyo si David. Hayun sila nakakalat sa buong kampo, nagkakainan, nag-iinuman at pinagpipiyestahan ang napakaraming nasamsam sa lupain ng mga Pilisteo at sa lupain ng Juda. ¹⁷Nakipaglaban si David sa mga ito mula dapithapon hanggang kinagabihan ng sumunod na araw, at walang nakatakas sa kanila liban sa apatnaraang kaba-taang nakaalis na sakay sa kamelyo.

¹⁸Nabawi ni David ang lahat ng kinuha ng mga Amalecita pati ang dalawa niyang asawa. ¹⁹Walang nawala, mula sa maliit hanggang sa malaki, sa mga anak na lalaki o babae, sa mga nasamsam at sa lahat ng kinuha ng mga Amalecita - nabawing lahat

ng kanyang mga pagsisikap. Hindi niya tinatanggap ang pagkakabuklod na madalas nating ginagawa sa mga naglilingkod at "sa mga di naglilingkod." Ang konseptong ito ng panlipunang pagkakabuklod ang siya ring nagbibigay-buhay sa lahat ng batas sa Deuteronomio.

Si David ang nagiging kaluluwa at tagapagbigay-buhay ng grupo. Makikita rito kung paano siya mamumuno kapag naging hari na siya at tagapagturo ng kanyang bayan.

ni David. ²⁰ At kinuha ni David ang lahat ng tupa at baka, at itinaboy nila ang kawang ito nanauunakay David, at sinabing “Ito ang samsam ni David!”

²¹ Binalikan ni David ang dalawandaang lalaking pagod na pagod na para makasunod pa sa kanya at kanya namang pinaiwan sa sapa ng Besor. Sinalubong ng mga ito si David at lahat ng kasama niya. Nilapitan sila at kinumusta ni David.

²² Ngunit may mga taong masama at patapon sa mga kasama ni David at sinabi ng mga ito: “Dahil hindi sila sumama sa atin, hindi sila dapat partihan sa ating nasamsam. Kunin lang ng bawat isa sa kanila ang kanyang asawa at mga anak, at makakaalis na sila.”

²³ Sinabi naman ni David: “Mga kapatid, hindi ninyo dapat gawin ’yan sa bigay sa atin ni Yawe. Iningatan niya tayo at ibinigay sa ating mga kamay ang pangkat na lumusob sa atin. ²⁴ Sino ang makikinig sa inyo sa bagay na ito? Patas lamang ang kaparte ng nakipaglaban at ng naiwan sa mga gamit; sama-sama silang makikibahagi.” ²⁵ Mula nga nang araw na iyon hanggang ngayon, naging tuntunin na ito at kaugalian sa Israel.

²⁶ Pagkarating ni David sa Siklag, pinalalhan niya ng kaparte sa nasamsam ang mga matatanda ng Juda, ang kanyang mga kaibigan, at sinabing “Narito ang pasalubong para sa inyo mula sa nasamsam sa mga kaaway ni Yawe.”

²⁷ Pinalalhan niya ang mga nasa Betel, Ramot, Negeb, Yatir, ²⁸ Aroer, Sifmot, Estemoa, ²⁹ Karmel, mga lunsod ng Jerameel at ng mga Kenita, ³⁰ Horma, Bor-Asan, Atak, ³¹ Hebron, at lahat ng lugar ng tinigilan ni David at ng kanyang mga tauhan.

Pagkamatay ni Saul

31 ¹ Nakipagdigma ang mga Pilisteo sa Israel, at tumakas ang mga Israelita at marami ang nabuwal at namatay sa Bundok Gilboa.

² Nasukol ng mga Pilisteo si Saul at ang kanyang mga anak na lalaki, at pinatay nila sina Yonatan, Abinadab at Malkisua na mga anak ni Saul. ³ Naging matindi ang sagupaan sa paligid ni Saul at natakot siya nang makita siya ng mga manunudla.

⁴ At sinabi ni Saul sa kanyang tagapagdala ng kalasag: “Bunutin mo ang iyong tabak at saksakin ako, kung hindi’y ang mga supot na ito ang darating at sasaksak sa akin at paglalaruan ako.” Ngunit ayaw iyong gawin ng kanyang tagapagdala ng kalasag dahil sa labis na takot. Kaya binunot ni Saul ang sariling tabak at ibinagsak ang katawan dito. ⁵ Nang makita ng tagapagdala ng kalasag na patay na si Saul, nagsaksak na rin siya sa sarili at kasamang namatay ni Saul.

⁶ Kaya magkakasamang namatay nang araw na iyon si Saul at ang kanyang tatlong anak na lalaki at ang tagapagdala niya ng kalasag pati ang lahat niyang tauhan.

⁷ Nang makita ng mga Israelita sa kabilang dako ng lambak at ng mga nasa kabilang ibayo ng Jordan na tumakas na ang hukbo ng Israel at patay na si Saul at ang mga anak nito, iniwan na rin nila ang kanilang mga lunsod at nagsitakas. Dumating naman ang mga Pilisteo at ang mga ito ang tumira roon.

⁸ Kinabukasan, dumating ang mga Pilisteo para hubaran ang mga patay, at nakita nilang patay si Saul at ang tatlo nitong anak sa Bundok Gilboa. ⁹ Pinugutan nila ng ulo si Saul at kinuha ang kanyang mga sandata at nagpasugo sa buong lupain ng mga Pilisteo upang ipahayag ang magandang balita sa mga templo ng kanilang mga diyus-diyusan at sa mga tao. ¹⁰ Inilagay nila ang mga sandata ni Saul sa templo ni Astarte at ipinako ang kanyang bangkay sa pader ng Betsan.

¹¹ Nang mabalitaan ng mga taga-

Yabes-Galaad ang ginawa ng mga Pilisteo kay Saul, ¹² lumabas ang lahat nilang magiging na lalaki at magdamag na naglakbay, at kinuha nila mula sa pader ng Betsan ang mga bangkay ni Saul

at ng kanyang mga anak. Nagbalik sila sa Yabes, at doon sinunog ang mga ito. ¹³ Kinuha nila ang mga buto at inilibing sa lilim ng punong-tamarisko sa Yabes, at pitong araw na nag-ayuno.

Dalawang bahagi ng iisang libro ang mga aklat ni Samuel, kayat para rin sa ikalawang aklat ang sinabi sa Introduksyon sa una.

Isinasalaysay sa atin sa ikalawang bahaging ito ang mga gawa ni Haring David. Walang kasaysayang nasulat na kasintapat nito noong mga unang panahon. Kasaysayang sinulat ng isang tao ng Diyos, at alam niya kung paano madidiskubre ang tunay na kadakilaan ni David. Kaya ang katangi-tangi kay Haring David ay mapapansin sa isang serye ng maliliit na bagay na para sigurong walang halaga o kaya’y kahangalan pa nga para sa kanyang mga kapanahon (tingnan ang tungkol sa pagkakaiba nina David at Yoab, ang may nagagawa at ang “mabisa”). Ngunit hindi nakalampas ang mga ito sa nagsalaysay ng kanyang buhay. Kayat naintindihan ng Israel na kung nagkaroon nga sila ng ibang magagaling na mga hari, si David lamang ang nakapaglahad sa kanila ng isang larawan bilang pagpapauna sa tunay na Hari, si Kristo.

Para madaling maintindihan ang sumusunod na mga pangyayari, alalahanin nating bago pa man dumating si David ay itinuring na ng tribu ng Juda na nanirahan sa timog ng Palestina, na sila’y iba sa mga tribu ng Israel na nasa mas hilagang bahagi. Mas maraming kakampi si Saul sa hilaga samantalang taga-Betlehem naman si David, sa tribu ng Juda.

Ibinalita kay David ang pagkamatay ni Saul

1 ¹ Patay na si Saul. Nagbalik naman si David matapos lupigin ang mga

Amalecita. Dalawang araw na si David sa Siklag ² nang sa ikatlong araw, may dumating na lalaki mula sa kampo ni Saul – warak ang damit at may alikabok sa ulo.

• **1.1** Ipinakikita ng unang reaksyon ni David pagkabalita nito sa pagkamatay ni Saul ang maganda niyang mga katangian. Mula sa sandaling iyon, isu-

sulong niya ang pambansang pagkakaisa at sisikapang pagbuklurin sa kanya ang mga kakampi at mga kaaway ni Saul.